Serie nouă
martie 2010
3
(CV)
36 pagini
9 lei

Am ACTUALITATEA MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

Bicentenar CHOPIN
Marin Constantin, la 85 de ani
Exil în pământul uitării
Corina Chiriac, în rochie de mireasă
Regrete la Sanremo
Noutăți discografice

În imagine: Fr. Chopin

Uniunea noastră

Liviu DĂNCEANU

Unul dintre miracolele umane este acela că victoria se poate distribui. Şi se distribuie chiar (poate, mai ales) în câmpul creaţiei, acolo unde învingătorul crede că păstrează, odată cu propria-i urzeală, puterea deplină. Când, acum nouă decenii, crema muzicienilor români s-a strâns în jurul lui Brăiloiu şi Otescu pentru a întemeia Societatea Compozitorilor, se punea de o revoluţie care era, în ultimă instanţă, în favoarea învingătorului; căci biruitorului dacă i se ia victoria nu e mare lucru, pe când învinsul, dacă i se confiscă idealul de victorie, pierde realmente totul. O revoluţie care a plăsmuit, înainte de orice, condiţiile unei solidarităţi (mai mult sau mai puţin adânci) între slujitorii artei sunetelor. Fireşte, una între inegali. Ce ar fi însemnat ca victoria să rămână în mâna învingătorilor, a celor puţini aleşi, cunoscuţi şi recunoscuţi? Ce ar fi fost dacă însuşi Enescu ar fi avut ifose de triumfător şi ar fi divizat breasla compozitorilor în subiecte şi obiecte umane, într-o facţiune privilegiată şi o alta frustrată, terfelită? Evident, Uniunea nu ar fi rezistat. Pe de altă parte, o asociaţie profesională se naşte mai degrabă din contraste decât din asemănări. Or, contrastul se rezolvă la nivel uman prin armonizarea bunăvoinţelor reciproce. Ca şi prin cruţarea mutuală de interese şi schimb de bune oficii, semănând cu un comerţ în care amorul nostru propriu îşi propune întotdeauna ceva de câştigat. Un fel de negoţ ce nu durează decât după nevoie şi de care trebuie să te foloseşti, nu-i aşa, cu multă precauţie. În principiu o Uniune este un pact al investiţiei de inteligenţă şi abilitate ori al complicităţilor fie graţioase, fie, dimpotrivă, oneroase. Cei răi îşi găsesc întotdeauna colaboratori; voluptuoşii au tovarăşi de desfrâu; interesaţii racolează prozeliţi; mediocrii cultivă partizani; comozii şi indolenţii ţes relaţii; virtuoşii iscă admiratori. În realitate cel ce străluceşte mai mult, cel ce răzbate mai sus este mutat în afara graniţelor acestui pact şi i se declară vrajbă eternă. E o cutumă, cel puţin a omului contemporan. Şi, din păcate, a creatorului. Un creator care nu mai vrea să locuiască în lume (şi nici în Uniune), ci în trafic ori în hotelul global populat de indivizi şi mai puţin de persoane. Paradoxal, dar o existenţă creatoare în ordinea Uniunii se bucură de mai multă libertate interioară decât existenţa în lumea sintetică a elitelor autoclonate, ce practică un continuu bruiaj conceptual şi etalează un prototip robotic multiplicat, ca o aporie fără destinaţie. Însăşi ordinea Uniunii e pusă în discuţie. Ca şi raţiunea ei. Făcând Uniunea una cu lumea, o împiedicăm să prefacă ea lumea. Dar nici izolarea Uniunii de societate nu produce altceva decât neputinţa de a lucra în societate. Fie o supunem lumii, fie o separăm de societate, rezultatul e acelaşi: Uniunea devine irelevantă veacului şi creatorii ajung fiare ori strigoi. Altfel spus, cei dintre care unii dispreţuiesc Uniunea, folosindu-se de ea, în timp ce alţii o urăsc şi se tem de forţa ei. Cu toţii regizează schimbarea (destrămarea) în faldurile „vetustei” tradiţii sau în pauzele de publicitate ale „modernizării”, uitând că singura soluţie este continuitatea în baza implicării în treburile creaţiei şi ale cetăţii. Pentru asta e nevoie, credem, de o politică a persoanei şi nu a individului ori a massei. Şi mai este necesar să ne păstrăm integritatea morală, intelectuală, şi să avem curajul mărturisirii. Iar cei care, stând în Uniune, reduc totul la anturajul privat al propriilor vicii şi virtuţi ar fi bine să mediteze la o pareneză de-a lui Vasile Macedoneanul, conform căreia „nu se cuvine să te porţi nepotrivit cu împrejurările: ca muritor, învaţă să te bucuri de cele ce par bune în viaţă, ca nemuritor, ai grijă să te învredniceşti de cele nemuritoare”. Cu atât mai mult cu cât neputându-se face puternic ceea ce este just a ajuns în vremea noastră invers, adică să se facă just doar ceea ce este puternic.

DIN SUMAR

Eseu 2
Marin Constantin la 85 de ani 3
Aniversare Doru Popovici 4
Christian Al. Petrescu 5
Balet 6
Recenzii 7
Concerte... sub lupă 9-10
Pagina corală 11
Chopin 200 14-17
Punctul pe jazz 18
Corina Chiriac 19
Sanremo 2010 21
Teatrul Tănase la bilanţ 22-23
Cornel Fugaru şi Sincron 27
Ştiri 30-31
Discuri 34-35

Perspective de armonizare

(Urmare din numărul trecut)

III. Constituție universală

M-am referit până acum la patru entități care-mi comportă, fiindu-mi totodată constitutive: două, de ordin obiectiv, fizice sau „reci” – corpul şi cugetul – şi alte două, de ordin subiectiv, metafizice sau „calde” – sufletul şi conştiinţa. La rândul lor, termenii fiecărei perechi se află şi într-o relație de complementaritate, sub aspectele de: materialitate (naturalitate, concretitudine) – idealitate (spiritualitate, abstractivitate) şi, respectiv, margine (închipuire, alteritate, rătăcire, labilitate, neajungere, decuprindere) – centru (golire, purificare, disciplinaritate, stabilitate, finalitate, cuprindere). După cum reuşesc o anume metodă de a mi le converge, pot dispune de o constituție suficientă spre a trăi în datul lumii înconjurătoare, fiind aşadar (pe cât cu putință): sănătos (trupeşte); întreg (la minte); temperat (sufleteşte/emoțional); responsabil (conştient). Împreună, sunt trăsăturile-reper pentru o bună armonie exterioară. Dar experiența propriului fapt de-a fi îmi probează că tocmai acest fel de armonie mă identifică în afară de acel *mine-altfel*, sub aspectul de *altfel-decât-mine.* Căci a fi nu presupune doar a te conserva, adecva, recupera şi/sau valoriza. Ele sunt desigur utile, câtă vreme mă raportez la necesitate. Mai pot spune şi că, în raport cu aspectul/condiția relațională (socială) a existenței mele, sunt calități (însuşiri) fireşti, naturale, chiar şi cele dobândite (naturalizate), precum trăinicia (corpului), logica (gândirii), expresivitatea (sufletului) şi sensul (conştiinţei). Armonizate (nu fără un substanțial şi de durată efort), ele îmi pot asigura doar confortul de a fi în lume, nu însă şi plenaritatea acestui fapt. De ce, pentru simplul motiv că aparent petrecându-mă astfel, pe deplin armonic lumii, reuşesc cel mult o trecere impecabilă (lipsită poate de accidente/evenimente istorice), dar numai o trecere. Cu alte cuvinte, nu zăruiesc dincolo de perspectiva perechii generice determinat – determinant (destin – voință), chiar dacă în cauză, ca obiect, mă iau doar pe mine. În fapt, nici măcar nu mă petrec (ca trecere peste hotar, din realitate în legendaritate). Trec doar, rămânând în odată-cu-lumea din care şi sunt, cu epoca ei.

Calibrarea acestor patru entități într-un raport armonic trebuie exersată necontenit, ele putând oricând să intre în malefice disonanțe. De aceea, a le ține astfel laolaltă, mă poziționează în situația de dinaintea propriului meu a fi. Este ca şi cum, aflați într-o sală de concert, am asista doar la acordajul orchestrei (cu tot alaiul de preludieri individuale), fapt care s-ar prelungi pînă-ntr-acolo încât piesa concertului propriu-zis n-ar mai avea când să înceapă. Într-o atare situație, fie uităm de ce-am venit, fie ne plictisim, fie plecăm, abandonând speranța că acel concert s-ar mai putea audia vreodată. De bună seamă, în orice moment ar fi atacată prima notă din concert, orchestra nu se va afla niciodată în stadiul acordajului perfect (nu doar tehnic-instrumental, ci în totalitatea de sens a acestei funcții). Paradoxal, nici nu ne dorim mai mult decât convenția unui acordaj global. Preferăm ca totuşi piesa să înceapă, în timp ce acordajul va continua discret, particularizându-se cu sprijinul imanent însăşi prezenței noastre în ascultare. Tot astfel, a rămâne prins în armonizarea cuaternității corp-suflet-cuget-conştiinţă, este cu siguranță constructiv şi, prin aceasta, institutiv, dar insuficient faptului meu de a fi. Şi asta pentru că nici nu mi-am început firea, câtă vreme mă aflu încă în faza de pregătire. Acordajul este aşadar o condiție în vederea edificării, dar care nu poate fi depăşit/delimitată de edificiul ca atare, ea continuând în/odată-cu susținerea lui. Accidental, piesa/edificiul poate surveni ca artefact, dacă acordajul nu a fost bine focalizat, altminteri, în alura ei pozitivă, apărându-ne ca varianta cea mai reuşită la un moment dat a unui acordaj din care provine şi care, totodată, îi şi transcende.

Pretind prin urmare o a cincea perspectivă, din care faptul de-a fi să mă autentifice deplin. Este stadiul în care acordajul se elevează, metamorfozându-se în creație. A fi în mod creator, înseamnă a aduce acordajul în stadiul de concert, invitându-i astfel şi pe ceilalți să participe. Apreciem adesea la un artist virtuozitatea, elogiindu-i însă şi dăruirea. Un fapt considerat sub simbolul jertfei, ca dintr-un străvechi ritual de recuperare a fluxului creator, de reprimenire a forței vitale prin sacrificiul suprem al unui erou întemeietor (civilizator). Şi, deşi nerostit, simțim bine aceasta, nu ne situăm doar în siajul acestei jertfe, nutrind din chiar substanța ei, prin faptul propriei participări. Ne simțim invitați în horă, nu spre a ne pierde în hipnoticu-i vârtej, ci, dimpotrivă, spre a ne alătura cu paşii propriului dans, paşi al căror desen se reconfigurează necontenit, fără însă a întrerupe sau împiedica paşii celorlalți. Un fel de horă deschisă, pe-după timp, desprinsă condiționărilor lui. Un cântec-dans al umanității, evoluând pluri-simfonic, într-o dublă sintaxă: omofonă şi polifonă. Cărei entități putem atribui această perspectivă?

Este, cred, entitatea în relația căreia toate celelalte patru sunt dăruite: corpul, întrupat ca *viață în nemurire*; cugetul, gândit ca *logos în binecuvântare*; sufletul, insuflat ca *vocație în har*; conştiinţa, elevată ca *prezență în trezie*. În fine, relaționată sieşi, a cincea entitate se slăveşte ca *ființare în dumnezeire*. Întreg ansamblul acestei pentaentități mă constituie dăruitor, ca *iubire în creație*. Probabil că denumirea cea mai potrivită pentru ultima entitate este aceea de *inimă*. Dacă, imaginar, dispuneam entitățile anterioare într-un fel de straturi-trepte către realizarea calității de armonie exterioară, inima trebuie considerată diferit, fiind totodată: la bază, centru şi vârf; dinainte, la început, mereu, la sfârşit şi după tot ceea ce mă aşează în faptul de mine-însumi. Grație inimii, inimat aşadar, faptul meu devine în act, acordându-mă universal la pluriversitatea (deschisul) lumii întru/dintru care (mă) şi creez. Abia în acest stadiu mă pot trăi ca om, cu certitudinea libertății, în desăvârşirea *armoniei interioare*. A fi liber se autentifică astfel prin putința creației. Iar a crea, este un cânt la nesfârşit, un fel de primire dăruitoare, precum prospețimea izvorului necontenind din limpezimea luminii.

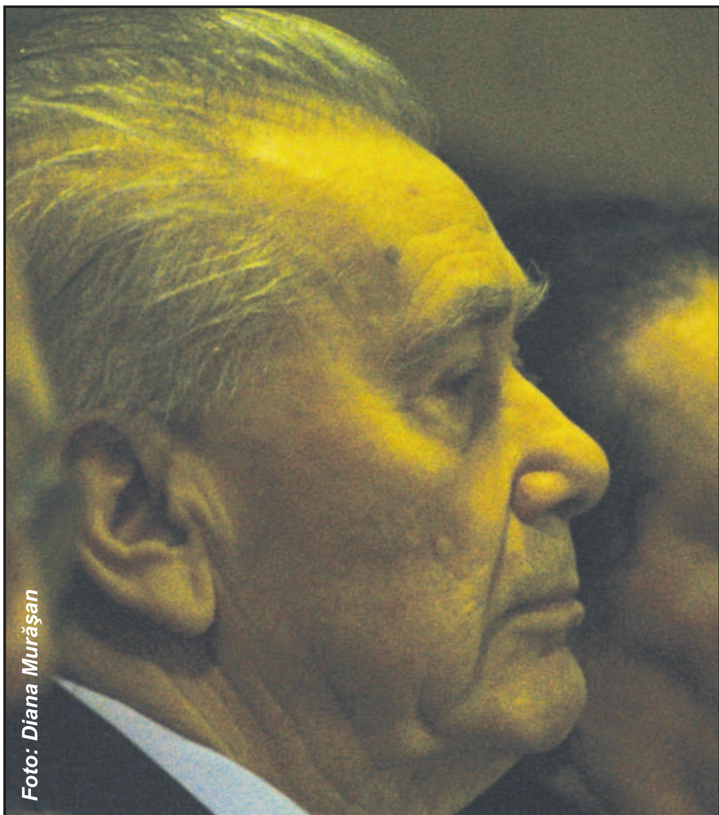
Închei prezentul eseu (derulat în câteva episoade) cu un paragraf de sinteză, în care propun, oarecum sugestiv şi fără extinderi explicative, o serie de corespondențe ale diferitelor entități şi relațiilor dintre ele, la care m-am referit, cu planul artistic-muzical. Astfel, pe relația corp – cuget, consider latura spațială, ca ***limbaj***, prin reperele de: a) *sonoritate* – *vibrație*/audibilitate; *spectru*/rezonanță; *nuanță*/profil; *ton*/semnificație; *timbru*/orchestrație; b) *compoziție* – *registru*/ambitus (loc); *raport*/grilă (număr, mărime); *melos*/frază (arie, legătură); *sens*/interpretare (simbol, conduită); *acordaj*/armonie (adecvare/ansamblare). Relației suflet – conştiinţă îi corespunde latura temporală, ca ***etos***, sub aspectele: a) alternanței de *caracter* – *autentic revelator*, linear, între timp dezinent şi t. stăruit; *arborescent cronologic*, scalar, între t. evenimențial (prim, singular, istoric) şi t. ordinar (secund, secvențial, ciclic); *coerent improvizatoric*, arcuit, între t. aleatoriu şi t. figurativ; *liminal panoramic*, concentric, între t. la-nesfârşit-din-margine şi t. la-sfârşit-din-centru; *global simfonic*, creativ, între t. universal şi t. pluriversal; b) elevării în/prin *interpretare* – *impuls* (timp punctualizat, închis/inițiat în accent); *tactare* (t. pendulat, grupat/simetrizat în măsură); *dinamizare* (t. ondulat, fluctuat/reliefat agogic); *finalizare* (t. săvârşit, parcurs/sensuat teleologic); *colaborare* (t. întrețesut, cosusținut/simfonizat în ansamblu). Corespondent inimii, pun aspectul de universalitate, ca ***umanitate***, în referința calității de *trăire artistică*. Aferent acesteia, şi întrucât muzica este sunet durat, enumăr aspectele unor relații de ordin temporal, denotate sintagmatic între paranteze: *infracronie* (sub-timp - odată, ca niciodată); *sincronie* (în-acelaşi-timp - totodată, ca acum); *discronie* (din-timp - deodată, ca dintr-acum); *ultracronie* (peste-timp - totdeauna, ca oricând); *metacronie* (dincolo-de/după-timp – fără dată, ca mereu).

George BALINT

Marin Constantin la 85 de ani

Viorel COSMA

Popasurile retrospective organizate în amurgul vieţii zbuciumate a marilor artişti, departe de a avea totdeauna farmecul momentelor de seninătate şi linişte sufletească, precum romanţa târzie, plină de poezie romantică, provoacă adeseori efecte contrarii,

Foto: Diana Murăşan

depresive, devastatoare. Dar atunci, când dispui în jurul tău de o familie unită ca **Madrigalul** de-a lungul a peste 4 decenii, parcă şi dirijorul se simte – în ciuda trecerii timpului – într-o perpetuă tinereţe fizică şi vigoare spirituală.

Identificat cu „bijuteria” vocală pe care a făurit-o meticulos în urmă cu 47 de ani, **Marin Constantin** a reuşit să confere artei corale româneşti şi universale, virtuţi pe care nici un dirijor român nu a intuit măcar, darămite să le realizeze practic. Celebra metaforă atribuită de un ziarist străin formaţiei bucureştene („Un Stradivarius în mâinile lui Paganini”) s-a transformat dintr-un preţios „instrument” într-un „fenomen estetic”, ale cărui valenţe artistice s-au dovedit până astăzi „un miracol”. O mişcare radicală din anii 1980/82 în peisajul artistic naţional s-a produs prin apariţia zecilor de coruri camerale româneşti ce au copiat, la indigo, o schemă stereofonică de aşezare a corului în scenă, crezând că astfel vor dezlega şi misterul **Madrigalului**. Deşi profesorul **Marin Constantin** le-a oferit tuturor dirijorilor, prin tratatul sonor *Arta construcţiei şi interpretării corale*, mijloacele tehnice de plămădire a vocilor umane, spre atingerea acelor performanţe artistice stupefiante, totuşi rezultatele spectaculoase au întârziat să apară. Însă muzicienii români – compozitori şi interpreţi – au câştigat în câteva decenii prin exemplul **Madrigalului**, mai bine de un secol de recesiune în competiţia mondială a genului coral, deoarece formaţia lui Marin Constantin a devenit port-stindardul unei mişcări estetice, fără egal în ierarhizarea valorilor perene. O simfonie corală, precum *Tipul cerbilor* de Tiberiu Olah, sau un *Ritual pentru setea pământului* de Miryam Marbe se nasc o dată la un secol, numai atunci când dispui de un aparat performant ca **Madrigalul** şi de un conducător de concepţie, strălucit ca **Marin Constantin**.

Am avut şansa să trăiesc pe viu întreaga copilărie, tinereţe şi maturitate în preajma acestei formaţii, dar mai ales să urmăresc din umbră spectaculoasa evoluţie artistică a unui muzician complex, dăruit de Dumnezeu nu numai cu talent, ci şi cu har şi forţă de lucru, supraomenească. **Marin Constantin** este astăzi, la 85 de ani, o personalitate singulară în muzica românească, exemplară ca realizare profesională, ce nu poate fi pe deplin conturată numai în câteva cuvinte, fie ele oricât de meşteşugite, fiindcă literatura adjectivelor şi superlativelor a ajuns prea searbădă şi săracă. Cele 4.000 de concerte pe toate meridianele lumii, duzinele de discuri însumând aproape întregul repertor din renaştere până la contemporan, sutele de turnee şi prezenţe în cele mai prestigioase festivaluri de profil de peste hotare, nenumăratele premii, titluri şi distincţii ce l-au onorat pe dirijor şi cântăreţii săi, au împrumutat lui **Marin Constantin** şi **Madrigalului** acea fascinantă cunună imaginară de lauri pe care, acum, la ceas de sărbătoare, o aşezăm cu emoţie pe frunţile acestor făuritori de frumos.

Iar ctitorului din Urleta Prahovei îi urăm să împlinească visul sfărâmat „de a traversa trei secole”

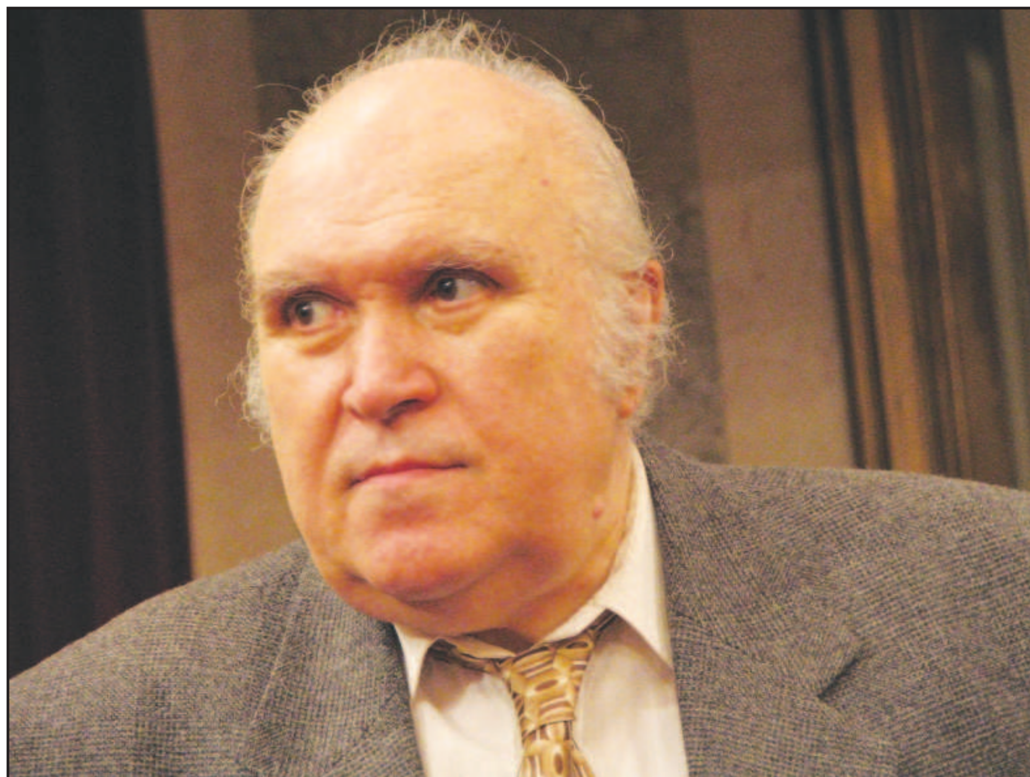

cum zicea cu umor dascălul său de la Şcoala Normală din Buzău, maestrul Ioan Vicol (care a trăit 98 de ani!) şi să „încalece” măcar pe un veac de existenţă. La mulţi ani!

Aniversare DORU POPOVICI

Vasile DONOSE

Inițiativa omagierii compozitorului, muzicologului, scriitorului, poetului şi, nu în ultimul rând, a realizatorului de emisiuni radiofonice **Doru Popovici** cu prilejul zilei sale de naştere (17 februarie 1932) şi a complexei sale implicări, vreme de peste 60 de ani, în demersul activ al culturii naționale, în ansamblul său, se înscrie în ordinea firească şi necesară a evenimentelor de prim ordin ale vieții noastre culturale. Voi sublinia, aşadar, din capul locului meritul conducerilor Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România şi a Muzeului Național “George Enescu” pentru ideea de a-l omagia pe Doru Popovici chiar în seara zilei de 17 februarie a.c., oferind unui important număr de personalități ale culturii, prezente în Aula Palatului Cantacuzino, o seară de neuitat. De neuitat datorită atât expunerilor rostite de lexicograful, istoricul şi criticul muzical Viorel Cosma şi de criticul şi muzicologul Petre Codreanu, cât şi superbului recital de lieduri susținut de sopranele Irina Ionescu şi Mirela Zafiri, ambele acompaniate la pian de Ana Maria Ciornei.

Asupra acestui recital voi mai reveni. Ceea ce mi se pare de reținut în primul rând este portretul sărbătoritului Doru Popovici, personalitate impresionantă prin multiplele sale valențe intelectuale în mediile culturale şi, deasemenea, printr-o putere de muncă extraordinară. Voi preciza totodată că, în conştiința publicului românesc, Doru Popovici s-a înscris drept una dintre efigiile desăvârşirii artistice. Cu fiecare prilej pe care efervescența vieții noastre artistice i-l oferă, Doru Popovici întruchipează plenar ceea ce exegeții muzicii contemporane şi ai culturii, în general, cred că reprezintă idealul pentru orice intelectual responsabil de destinul civilizației umane. În acest sens, revăzând compozițiile sale muzicale în întreaga lor complexitate de genuri şi forme, precum şi scrierile sale literare, istorice, poetice şi muzicologice, am realizat pentru a nu ştiu câta oară că Doru Popovici, pe care am avut prilejul să-l cunosc bine încă de pe băncile Conservatorului de Stat din Bucureşti la începutul anilor ’50 ai veacului trecut, întruneşte calitățile unicității cu străluciri de geniu în cel mai deplin înțeles al acestui cuvânt. Pentru el, conştiința responsabilității față de destinul țării şi al poporului său este mai presus de orice întâmplare cotidiană, iar calitatea relațiilor interumane este determinată, cu precădere, de convergența opțiunilor față de idealul estetic, moral şi național comun.

Asemenea virtuți au fost subliniate, în moduri diferite, de Viorel Cosma şi Petre Codreanu, şi au fost ilustrate strălucit de recitalul de lieduri de Doru Popovici. Frumusețea şi căldura comunicativă a glasurilor celor două soprane – Irina Ionescu şi Mirela Zafiri –, acuratețea în redarea lirismului profund al mesajului stilistic specific compozițiilor lui Doru Popovici au caracterizat acest recital ce a conturat – cum am mai spus - o atmosferă de maximă căldură şi emoționalitate pentru un auditoriu foarte select.

Cântându-l pe Blaga

Carmen CÂRNECI CAVASSI

Cântând pe Blaga şi-a intitulat **Christian Alexandru Petrescu** spectacolul muzical-poetic pe care l-a prezentat împreună cu **VOXx7CAM** (alcătuit din Cecilia Bucerzan, Magdalena Faur, Claudia Deleanu, Florin Liviu Ofiţeru, Cristian Bogdan Popa, Iustinian Zetea) în seara zilei de marţi, 16 februarie, în cadrul stagiunii realizate de Muzeul Naţional "George Enescu". Programul a cuprins o selecţie de şapte madrigale (din cele scrise în perioada anilor 80) pe câteva poeme de Lucian Blaga ce se circumscriu ariei pastelului modern. Şi compozitorul Christian Al. Petrescu are o **manieră de pastelist**: **directă** (ilustrativă faţă de propunerea textului: peisaj, viaţa fascinantă a plantelor şi a animalelor/insectelor, moment meditativ în mijlocul naturii ş.a.) şi **discretă** (estompează participarea sa sinceră la trăirea textului poetic prin stilizări/lucrând asupra lui şi încorsetându-l în structuri după o logică muzicală, alta decât cea a citirii/recitării).

Bine plasat după primele patru madrigale scrise pentru grupul de solişti, atipicul (prin vocabular componistic, dar şi amploare) **madrigal-solo** al serii – ***Noapte de mai*** – etalează şi astăzi, la o distanţă de 25 de ani de prima cântare, o inventivitate sonoră şi vocală de o prospeţime care impresionează (mai şi descreţeşte frunţile…), în timp ce Christian Al. Petrescu demonstrează, acum chiar mai bine ca atunci, o dezinhibare şi o plăcere a *jocului interpretării* demne de un actor din *commedia del'arte*.

Tot spre repere istorice, dar mai apropiate - *Sequenza* pentru voce solo de Luciano Berio - mă trimite cu gândul virtuozitatea de tip instrumental aplicată vocii, care aici este şi solistă, şi acompaniament, şi ecou acustic, şi mediu sonor natural. Contra-tenorul sare sprinten de la vocea de cap la cea de piept, cântă ornamentat folcloric sau cu emisii căutate, hăuleşte, vorbeşte (întrerupt), gesticulează, imită(sugerează) instrumente sau "zgomote ale nopţii" etc. în baza unei stăpâniri aparte nu doar a vocii, dar şi a…partiturii (pentru că, în pofida aparenţei de improvizaţie de tip Dadaist aplicată unui text poetic de ţinută clasică, lucrarea este fixată pe portativ printr-un sistem de semne reproductibil de orice alt interpret curajos). Totalul acestor "înregistrări fragmentate în noaptea de mai" reuşeşte să creeze, cu mijloace deloc tradiţionale (şi de o certă prospeţime pentru scena românească în 1985), un anume feeric natural - propus, în formulări personal stilizate, chiar de poet.

În fapt, toate madrigalele cântate cu eleganţă şi vădită familiarizare cu partitura de către **Grupul de solişti VOXx7CAM*** au avut această notă comună – atmosfera feerică, ludică sau vag nostalgică exprimată deja în tiluri : *Suflete prund de păcate* (polifonie complexă, dar transparentă), *Focuri de primăvar* (ison şi cantabilitate luminoasă), *Cărăbuşul de aramă* (vivace, onomatopeic, alternând cu comentariul stilizat), *Răsunet în noapte* (doiniri senine, dar şi cromatizări…*nocturne*), *Inima pădurii* (cu jocuri de cuvinte – "miră-te, dezmiră-te" – şi ritmuri repetitive, pulsatile), *Curţi albastre deasupra senin* (de un ton elegiac moderat). Ele sunt o rafinată contribuţie contemporană la *tradiţia madrigalului* renascentist – cu începuturile sale omofone, repede părăsite pentru dinamismul polifoniei… cu îndrăzneala lui Adrian Willaert de a compune modrigale polifonice la cinci(!) voci, cu primele madrigale cromatice ale lui Cyprian de Rore, lăsate apoi mult în urmă de experimentele lui Carlo Gesualdo…

De la cele două **Cărţi cu madrigaluri** apărute anul trecut la Editura Muzicală, în care Christian A. Petrescu mărturiseşte că "*a recurs la o serie de "ajustări" în sensul simplificării, atât a complexităţii (complicaţiilor) polifonice, cât şi a notaţiei, care a fost transformată într-una cu "boabe", în scopul unei mai largi deschideri şi pentru a "speria" mai puţin dirijorii de cor(…)*" m-am gândit la **cărţile de madrigale** ale lui Claudio Monteverdi, în care creşterea expresivităţii, a elementului emoţional anunţa neregularităţile, libertăţile Barocului…Şi atunci, ca şi acum, inteligibilitatea textului avea de suferit, îngrădită fiind de traseele liniilor melodice în suprapuneri din ce în ce mai dense… şi totuşi, o fascinaţie dincolo de acest neajuns (compensabil de exemplu prin recitarea poemelor înainte de a fi cântate, cum s-a întâmplat în acest spectacol…) emană din jocul măiestrit al vocilor, creând o peisagistică sonoră spiritualizată, în consonanţă(sic!) cu… cromatismele stilistice din versurile lui Blaga.

*Am o reţinere faţă de numele acestui valoros grup vocal: acest "algoritm" este poate criptic sau descriptiv, dar sigur este greu de reţinut şi chiar de redat. Încă n-ar fi târziu să fie simplificat sau, "în spiritul **Nopţii de mai**", metamorfozat…

Exil în pământul uitării

Aşa cum ne-a bucurat faptul că noul Teatru de Balet din Sibiu a abordat una dintre tematicile culturale ale acestui an prin *Trilogia Ionesco*, montată de Monica Fotescu Uţă, tot astfel salutăm intrarea în sfera dansului a acelei dezbateri larg europene asupra creaţiei şi vieţii lui Barbu Fundoianu, prin spectacolul *Exil în pământul uitării.*

La Centrul Naţional al Dansului Bucureşti s-a întâmplat un lucru care nu se mai petrecuse cam de mult: s-a dansat. Mult şi cu miez. Adică ceea ce au vrut să transmită creatorii spectacolului *Exil în pământul uitării*, prezentat de curând acolo, au făcut-o prin mijloacele artistice ale mişcării, în cadrul unei formule de teatru-dans, în care dansul a fost principalul pion în configurarea piesei. Este primul lucru care trebuie spus în legătură cu acest spectacol, în actualul context în care majoritatea coregrafilor de dans contemporan de la noi au eliminat complet dansul din demersul lor artistic, sau l-au marginalizat, reducându-l la nivelul unei anexe, care însoţeşte, eventual, mişcarea unor obiecte, care devin astfel adevăratele eroine ale «spectacolului ». A avut întrutotul dreptate Florin Fluieraş, unul dintre reprezentanţii acestei direcţii, când, la o întâlnire petrecută nu demult la Centrul Naţional al Dansului Bucureşti, a spus că dansatorii noştri de dans contemporan se regăsesc mai curând în formele de *performance* din artele plastice ale anilor '60 –'70 –'80, decât în dansul de la *Nocturnele* lui Miriam Răducanu sau de la spectacolele companiei Contemp. Fireşte, pentru că în spectacolele de dans contemporan de atunci mişcarea era modalitatea de exprimare a oricărei idei sau trăiri. Astăzi se teoretizează mult pe tema corpului, dar corpul şi posibilităţile lui de expresie sunt reduse adesea la simpla lui prezenţă ca obiect şi nu ca subiect care se exprimă pe sine. În această situaţie, cei care practică această formulă de expresie scenică trebuie să îşi găsească o altă modalitate de a se prezenta pe ei înşişi, pentru că nu mai au acoperire atunci când se denumesc coregrafi.

Andreea Tănăsescu, creatoarea spectacolului *Exil în pământul uitării,* este însă în mod cert o coregrafă, şi anume o creatoare care ne-a propus o formulă complexă de spectacol, prin care a reuşit să ne transpună într-un univers poetic şi totodată tensionat. Un univers asemenea celui al creaţiei şi al vieţii lui Barbu Fundoianu – Benjamin Fondane, poetul, eseistul şi « intelectualul de o rară calitate umană », cum îl caracterizează Mircea Martin, scriitor român de origine ebraică, emigrat în Franţa la începutul secolului XX şi ucis la Auschwitz în 1944. În România, s-au comemorat cei 65 de ani de la moartea sa printr-o serie de manifestări culturale, simpozioane, colocvii şi numere speciale de revistă închinate lui, cărora li se adaugă şi acest spectacol al Andreei Tănăsescu, iar în Franţa, Le Mémorial de la Shoah din Paris a deschis în octombrie o expoziţie consacrată vieţii şi operei sale, inclusiv a celei româneşti, cu dezbateri care vor dura pană în ianuarie.

Aşa cum ne-a bucurat faptul că noul Teatru de Balet din Sibiu a abordat una dintre tematicile culturale ale acestui an, prin *Trilogia Ionesco*, montată de Monica Fotescu Uţă, tot astfel salutăm intrarea în sfera dansului a acelei dezbateri larg europene, asupra creaţiei şi vieţii lui Barbu Fundoianu, prin spectacolul *Exil în pământul uitării.* De altfel, însăşi realizarea lui este rezultatul unei încrengături culturale europene, fiind conceput cu sprijinul Centrului Naţional al Dansului Bucureşti, al Centrului de Cultură « George Apostu » din Bacău, dar şi al Programului Cultural Elveţia în România şi dezvoltat în cadrul unei rezidenţe ArtistNe(s)t la Luxemburg, management-ul fiind asigurat de unul dintre cei mai buni coordonatori de proiecte de la noi, Cosmin Manolescu. În acelaşi spirit, de cooperare a câtorva domenii ale artei scenice, spectacolul reuneşte dansul, interpretat de Vanda Ştefănescu, Andreea Tănăsecu însăşi, Sanno Momo Peter şi Valentin Stoica, cu textele rostite de actorii Alexandra Ioniţă şi Richard Bovnoczky şi cu omuleţul mânuit de artistul păpuşar Ana Crăciun, cărora li se alătură, în strânsă interdependenţă, proiecţiile artistului media Vali Chincisan, scenografia cu trei semnături, Ana Crăciun, Andeea Tănăsescu şi Nela Voicu şi colajul muzical realizat de Andrei Constantinescu. Un lucru esenţial este însă faptul că toţi artiştii implicaţi colaborează în aşa fel încât spectacolul este un tot unitar, în care nu doar dansatorii ci şi actorii dansează, chiar remarcabil de bine, iar artistul păpuşar se integrează şi el, în unele momente, mişcării scenice.

Textele preluate din Barbu Fundoianu – Benjamin Fondane – sunt interogaţii şi strigăte ultimative, sentinţe necruţătoare asupra stadiului în care ajunsese atunci omenirea şi în care se află şi astăzi, şi dureroase constatări, destinate neuitării: « Am avut un chip. Un chip de om » Şi acest chip nu trebuie să dispară, spectacolul dorindu-se a fi, şi reuşind a fi, « un strigăt împotriva uitării ». Colajul muzical, foarte bun, asociază arii de operă cu şueratul unor şrapnele, o muzică apăsătoare cu şlagăre care sunt departe însă de a aduce o notă serenă, întregul spectacol evoluînd într-o atmosferă încordată, încărcată de nelinişte, hipertensionată. Interpreţii se izbesc adesea de ziduri invizibile dincolo de care nu pot trece, capetele omeneşti zboară prin scenă ca nişte mingii şi omuleţul-păpuşe asistă la toate acestea, uneori fiind şi el antrenat în iureşul scenei. Partituri întinse sunt încredinţate Vandei Ştefănescu şi lui Valentin Stoica, foarte buni dansatori de dans contemporan. Ultimul este angajatul Operei Naţionale Bucureşti, unde a făcut roluri de prim balerin, dar în mod cert este precumpănitor dotat pentru formele de dans pe care le face în acest spectacol, după cum şi la Operă a excelat, pe o linie asemănătoare, în Acarul din coşmar, personaj din spectacolul *Anna Karenina*, în coregrafia lui Ioan Tugearu. Vanda Ştefănescu şi Valentin Stoica, evoluând împreună sau fiecare separat, susţin, cu linia expresivă a corpurilor lor, o parte însemnată a întregului spectacol, cărora li se alătură toţi ceilalţi interpreţi, formând împreună o echipă omogenă şi total dăruită ideii spectacolului.

Absolventă a Universităţii Naţionale de Teatru şi Film Bucureşti, Andeea Tănăsescu a obţinut licenţa şi masterul în cadrul departamentului "Art du Spectacle" al Universităţii Paris 8, şi apoi doctoratul în muzică la Universitatea Naţională de Muzică Bucureşti, prezentând spectacole, în calitate de coregraf şi dansator, la o serie de Festivaluri din România şi din străinătate. Spectacolul ei, desfăşurat de curând la Centrul Naţional al Dansului Bucureşti, a scos din uitare - alături de toate celelalte manifestări din România şi din Franţa - nu numai creaţia şi viaţa exemplară a unui om care nu şi-a salvat propria viaţă dacă prin acest gest ar fi trebuit să-şi sacrifice libertatea interioară, ci a scos din uitare şi posibilităţile de exprimare ale corpului omenesc, instrument sensibil, capabil să pună în valoare idei contemporane, deschizând astfel o cărare aparte în sfera mai largă a dansului de astăzi de la noi.

Liana TUGEARU

Solidar cu... muzica

Rafaela CARABENCIOV

Nu demult a fost lansat, în foaierul sălii Capitol din Timişoara, chiar înaintea celui de-al doilea concert simfonic săptămânal al stagiunii abia deschise, volumul „Solidar cu podiumul de concert", al muzicologului, dirijorului şi profesorului **Damian Vulpe.** Volumul, tipărit de Editura Marineasa, cu sprijinul financiar al Consiliului Județean Timiş, a fost prezentat de către distinşii muzicologi timişoreni Rodica Raffai şi Ovidiu Giulvezan, în fața unui public numeros. Ulterior am aflat că evenimentul a coincis cu debutul celui de-al 50-lea an de activitate didactico-muzicală al autorului.

Menționăm că acest volum este al doilea dintr-un ciclu care, deja din primăvara anului trecut, s-a soldat cu apariția titlului „Solidar cu scena lirică". Dacă în primul volum autorul se referă la cronici, articole, prezentări, medalioane, portrete legate de operă şi balet, acum dânsul reuneşte un număr de 197 articole legate de activitatea concertistică, în special cea realizată pe podiumul Filarmonicii. Aceste articole au fost publicate în decursul anilor 1962-2008, în diferite cotidiane şi reviste (*Flamura, Drapelul Roşu, Muzica, Actualitatea muzicală, Melos, Orizont, Meridianul Timişoara, Renaşterea bănățeană* – cu suplimentul *Paralela 45* şi *Foaia diecezană*). Primul articol a apărut în decembrie 1962 şi a fost dictat la telefon, după cum este menționat în carte. Aceasta este structurată în 5 capitole intitulate: „Cronici la Concertele filarmoniştilor", „... şi puțină istorie", „Avancronici", „Portrete" şi, ultimul, „Cronici la alte concerte". În fiecare capitol, articolele urmează firul cronologic al aparițiilor, însă găsim şi câteva care n-au văzut lumina tiparului, dar probabil că autorul le-a considerat importante pentru a pătrunde în viața muzicală timişoreană, şi nu numai.

În ce priveşte conținutul articolelor, remarcăm faptul că, în fraze cu topică germană uneori (care au farmecul lor!), autorul nu s-a sfiit să critice atunci când a fost cazul, chiar şi la mari artişti când au avut scăpări, scopul fiind consemnarea cât mai aproape de adevăr a evenimentului respectiv.

Din mărturisirile autorului, chiar cu ocazia lansării (care sunau a promisiune!), am aflat că, în anul care urmează, ciclul „Solidar ..." va fi continuat cu un volum despre cântarea corală, apoi despre învățământul muzical (toate referindu-se, bineînțeles, la zona Banatului), şi întregit poate chiar cu încă un volum în care ne va prezenta o serie de articole apărute în limba germană în decursul anilor.

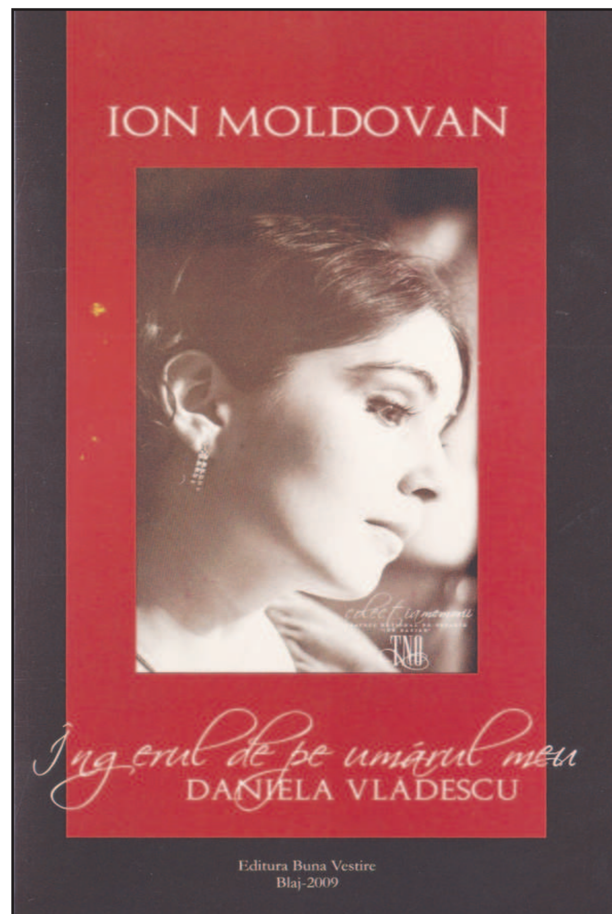
Nu în ultimul rând, remarcăm că acest gen de carte, destul de rar întâlnit, este foarte bine venit pentru documentarea istorică, pentru aceia care vor să cerceteze trecutul muzical al Timişoarei şi să întrevadă calitatea artistică a prestațiilor derulate în acest colț de țară.

Daniela Vlădescu - îngerul de pe umărul meu

Scrisă sub semnul verbului „a vrea", viața Danielei Vlădescu, aşa cum este prezentată „în parteneriat" cu Ion Moldovan, s-a concretizat în câteva zeci de pagini cu titlul „Îngerul de pe umărul meu".

Aşa cum o poartă pe soprană prin cele mai îndepărtate colțuri ale lumii, muzica ne duce în copilăria Danielei, cu pantofiorii de lac, apoi la orele de canto, şi pe scenă, la debut.

Pe parcursul cărții avem ocazia să descoperim o Daniela Vlădescu sinceră, directă, surprinzătoare. Daniela Vlădescu este o persoană capabilă să învețe din greşelile ei şi ale altora, să dea piept cu viața aşa cum este ea, cu bune şi cu rele. Daniela Vlădescu se implică trup şi suflet în tot ce face, şi acceptă provocările. Daniela Vlădescu se bucură de cele mai simple lucruri, şi nu îşi ascunde bucuria. Daniela Vlădescu are şi „un capitol fără titlu", acela al istoriei nescrise în cuvinte, ci doar cu lacrimi, zâmbete, speranțe, amintiri. De aceea Daniela Vlădescu îşi doreşte să schimbe lumea în care trăieşte într-una plină de dragoste necondiționată, cum este dragostea ei pentru public. Pentru că Daniela Vlădescu ştie că atunci când iubeşti orice-ar fi, nu poți oferi decât ce ai mai bun.

Zăriți undeva, pe un umăr, un îngeraş? Ca acela din rugăciunea „Înger, îngeraşul meu". Daniela Vlădescu a învățat că „fiecare copil are pe umărul lui un îngeraş care-l păzeşte de tot ce e rău", şi îl poartă cu ea la fiecare spectacol, unde interpretează împreună ariile, aducând fericire în inimile tuturor.

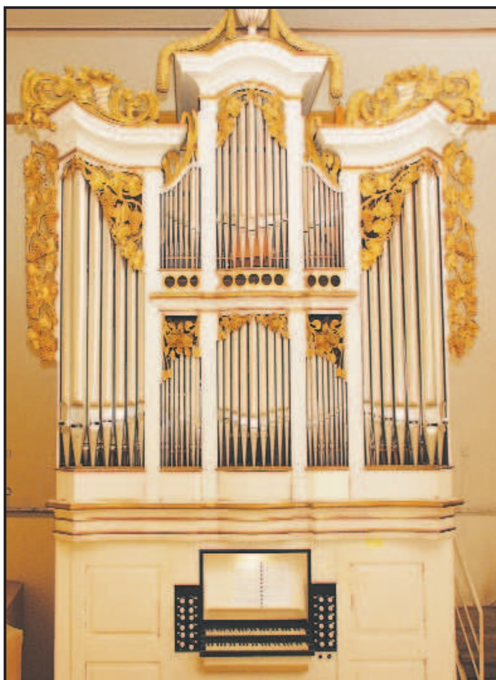
Norela Liviana COSTEA

Şi orgile întineresc…

Anca Daniela MIHUŢ

Preocuparea tot mai acută pentru întinerire, revitalizare şi longevitate, care de o bună bucată de vreme se face simţită şi la noi în ţară, pare a se răsfrânge în mod îmbucurător şi asupra unor opere de artă şi instrumente faţă de care specialiştii şi restauratorii manifestă un interes crescând.

Academia de Muzică *Gheorghe Dima* din Cluj-Napoca adăposteşte din 1994, în incinta sa, într-o sală frumoasă, special amenajată, o orgă istorică *Samuel Maetz*, construită în 1819 şi provenită de la comunitatea evanghelică din comuna Hoghilag, judeţul Mureş. În acest spaţiu şi cu acest instrument, îşi desfăşoară activitatea clasa de orgă, reînfiinţată în 1990, clasă condusă de Prof. univ. dr. Ursula Philippi, Conf.univ.dr. Maria Abrudan şi Lect. univ. dr. Erich Türk, trei personalităţi a căror activitate didactică este dublată de cea interpretativă, concertistică, desfăşurată cu succes în ţară şi în străinătate. Clasa de orgă este alcătuită din studenţi pasionaţi şi interesaţi nu doar de repertoriul muzical dedicat acestui instrument, dar şi de problemele legate de istoria şi construcţia lui.

În anul 2009, conducerea Academiei de Muzică a decis restaurarea acestei orgi, care, după ani de funcţionare, avea nevoie de "îngrijiri speciale". Astfel, lucrările de restaurare au început în octombrie 2009 şi au durat trei luni. Ele au fost efectuate de ***Atelierul de construcţie de orgi şi tâmplărie*** (C.O.T.) din Hărman, judeţul Braşov, condus de domnul Ferdinand Stemmer şi doamna Barbara Dutli din Elveţia.

Orga a fost demontată în piese componente. Tuburile au fost duse la atelierul de la Hărman unde au fost ajustate şi apoi intonate la Cluj de dl. Ferdinand Stemmer, iar corpul orgii a fost curăţat de stratul de praf care s-a depus în ani din cauza poluării. Re-intonaţia este o muncă deosebit de migăloasă – am putea spune o adevărată artă! – care constă într-o remodelare sonoră prin care fiecare registru capătă un caracter mai nobil.

Studenţii clasei de orgă au fost prezenţi în diferite momente ale procesului de restaurare şi au beneficiat de explicaţiile extrem de interesante ale d-lui Stemmer şi a echipei sale, legate de construcţia şi funcţionarea instrumentului. Deşi privaţi timp de trei luni de studiul individual pe acest instrument, studenţii au putut privi orga dintr-o altă perspectivă, pătrunzând pe o altă cale în tainele ei şi s-au bucurat de un altfel de "curs" de adevărată măiestrie artizanală.

Concertul inaugural organizat cu ocazia restaurării şi re-intonaţiei orgii istorice *S. Maetz* a avut loc în data de 24 ianuarie 2010, în *Studioul de orgă* al Academiei clujene, iar afişul acestui eveniment îi anunţa ca protagonişti pe Prof.univ.dr. Ursula Philippi, Conf.univ.dr. Maria Abrudan şi Lect.univ.dr. Erich Türk. Din păcate, doamna Prof.univ.dr. Ursula Philippi nu a putut participa la concert din cauza unei gripe care nu i-a îngăduit să se deplaseze, iar prima audiţie absolută a piesei – *Fantasia e fuga sulle pedale*, aparţinându-i regretatului profesor şi compozitor Dan Voiculescu – pe care ar fi trebuit să o interpreteze a fost amânată pentru o altă dată. D-na Philippi a fost însă prezentă la eveniment printr-o foarte caldă scrisoare citită de colegul Erich Türk, scrisoare pe care a adresat-o echipei de restauratori, tuturor celor care au susţinut realizarea acestui proiect şi celor prezenţi în sală la acea oră.

Concertul a fost deschis de Conf.univ.dr. Maria Abrudan care ne-a prezentat o impetuoasă versiune a minunatei *Sonate în fa minor, op. 65 nr. 1* de Felix Mendelssohn Bartholdy – o interpretare profundă ce dezvăluia, pe de-o parte, o laborioasă muncă de înţelegere a sensurilor filosofico-muzicale pe care le conţine această piesă, iar pe de altă parte, temperamentul şi dezinvoltura unei artiste deja mature şi experimentate.

După această adevărată "uvertură" festivă, a urmat alocuţiunea Rectorului Academiei de Muzică, Prof.univ.dr. Adrian Pop, care a prezentat – cu minuţia şi totodată cu căldura celui ce ştie să semene şi să se bucure de creşterea roadelor – etapele acestui proiect pe care l-a susţinut şi l-a urmărit îndeaproape cu mult interes.

Concertul a continuat cu două piese aparţinând unor universuri muzicale diverse – *Preludiul şi Fuga în mi minor, BWV 533* de J. S. Bach şi *Kyrie* (*Plein jeu – Fugue sur la trompette – Récit de Cromorne – Trio à deux dessus – Dialogue*) din Ciclul *"Messe pour les Couvents"* de François Couperin. Interpretarea guvernată de inteligenţă, sobrietate, dar şi delicateţe şi rafinament, a Lect.univ.dr. Erich Türk ne-a prilejuit bucuria reîntâlnirii cu aceste bijuterii organistice.

Desigur, în această seară nu putea lipsi cuvântul celor care au readus la viaţă acest instrument. Astfel, dl. Ferdinand Stemmer – o prezenţă luminoasă, radiind pasiune, hotărâre, creativitate, bucurie – ne-a vorbit despre munca pe care a desfăşurat-o împreună cu d-na Barbara Dutli şi întreaga sa echipă la acest proiect, despre greutăţile pe care le-au întâmpinat, despre orele petrecute împreună cu studenţii, despre întrebările şi problemele ivite pe parcurs, dar şi despre sprijinul de care s-au bucurat în instituţia clujeană şi despre satisfacţia pe care a adus-o această realizare.

Seara a continuat cu *Passacaglia* de G. Muffat, interpretată de Erich Türk, urmată de prezentarea unor foarte pitoreşti imagini din activitatea de cercetare a clasei de orgă întreprinsă asupra activităţii constructorului de orgi Samuel Maetz.

Concertul s-a încheiat cu *Toccata quinta* (din *Libro due*) de Girolamo Frescobaldi în interpretarea Mariei Abrudan, o piesă care a pus în evidenţă, o dată în plus, potenţialităţile timbrale şi valenţele poetice ale orgii, pe drept cuvânt denumită "regina instrumentelor".

Festivitatea a fost încheiată cu o recepţie oferită de către cadrele didactice ale clasei de orgă, prilej de continuare a discuţiilor, de împărtăşire a impresiilor şi a concluziilor într-o atmosferă convivială.

Restaurarea şi re-intonaţia orgii istorice *S. Maetz*, poate fi considerată un succes, una din realizările importante din anul 2009 ale Academiei de Muzică. Operaţiunea a vizat crearea unor condiţii optime de studiu studenţilor secţiei de orgă şi totodată creşterea prestigiului acestei instituţii prin existenţa aici a unui instrument valoros şi întreţinut la standarde menite să asigure un plus de calitate manifestărilor artistice desfăşurate.

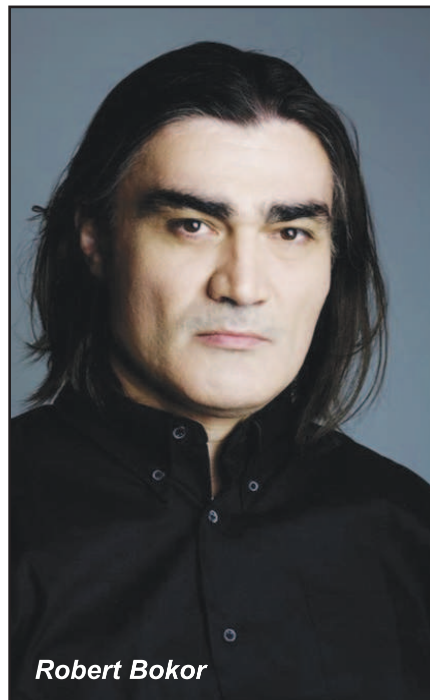
Simfonic Enrique Batiz - Robert Bokor

Corina BURA

Spectacolul în alb al acestui început de an nu a scăzut cu nimic entuziasmul marilor iubitori de sonorităţi clasice, astfel că debutul lunii februarie a consemnat şi apariţia unor nume noi pe afişele Studioului *Mihail Jora*: dirijorul de origine mexicană **Enrique Bátiz** şi violonistul **Robert Bokor**, născut în regiunea Macedoniei care acum se află pe teritoriul ex-jugoslav. Cei doi artişti s-au întâlnit pe teritoriul muzicii romantic-clasice, ale cărei trăsături defi-nitorii străbat secolele. Dacă *Uvertura* la *Ruy Blas* a fost scrisă de **F. Mendelssohn-Bartholdy** doar cu 10 ani înaintea opusului schumannian, *Simfonia a III-a Renana* (1850), aceleaşi forme clasice şi suflul epic se vor regăsi şi în *Concertul pentru vioară şi orchestră* elaborat de **Aram Haciatuiran** în 1940. Generozitatea unui astfel de program, în care melodica dezvoltată de fiecare dintre cei trei mari compozitori are trăsături inconfundabile, răspunde fără îndoială dorinţei fiecărui muzician de a-şi face cunoscute ştiinţa şi virtuozitatea, prin aceasta înţelegând că şi orchestra este un instrument de mare complexitate, într-un cuvânt, talentul. În principiu *Uvertura* la *Ruy Blas* se încadrează mai puţin în stilul caracteristic mendelssonian. Tema principală, foarte dramatică (*do minor*), evocatoare de choral protestant are o oarecare inerţie greu de legat cu fluiditatea celei de a doua idei şi cu dezvoltarea ulterioară unde Mendelssohn se regăseşte, iar menirea dirijorului este tocmai aceasta, de unificare a discursului, în calitate de cunoscător global al creaţiei respective. Enrique Bátiz este un şef de orchestră al cărui palmares - peste 145 de înregistrări - cuprinde cicluri simfonice semnate de Beethoven, Brahms, Schumann, Ceaikovski, alături de muzică scrisă de Rahmaninov, Stravinski, Debussy şi bineînţeles Villa-Lobos, Rodrigo, Ponce şi muzică mexicană. Deşi arta sa a fost descrisă de presa de specialitate ca fiind una impregnată de „*vehemenţă şi entuziasm*” , varianta propusă pentru *Renana* a fost mai degrabă una reţinută. O expresie cu totul deosebită a învăluit partea a patra, *Feierlich*, despre care chiar Clara Schumann afirma că „... der vierte jedoch ist derjenige, welcher mir noch am wenigsten klar ist; *er ist äußerst kunstvoll*, das höre ich...”. Într-adevăr, parcă tot interesul dirijorului s-a concentrat pe aceste splendide pagini, pline de mister, cu vagi accente neliniştitoare. Partea a V-a, *Lebhaft,* a debutat în atmosfera unui final de simfonie dar Coda a fost privată de acel „*schneller*“ din măsura 299 care conduce spre o stretta furioasă cu care se termină lucrarea – un punct de vedere care susţine ideea unei focalizări pe mişcare anterioară.

Enrique Bátiz

Solistul serii, violonistul Robert Bokor, care desfăşoară o intensă activitate şi în calitate de dirijor, poate fi considerat o apariţie în care „se amestecă farmecul şi misterul”. După un început mai puţin sigur şi unele asprimi în succesiunile acordice, discursul şi-a regăsit făgaşul pe structurile melodice şi ritmice ale idiomurilor desprinse din ethosul armean. Frazele şi-au reluat supleţea, iar ostinato-ul care domină şi asigură amploarea narativa specifică spaţiului în care a trăit autorul a stimulat solistul la descoperirea unor tuşe de culoare care să dea o mai mare varietate desfăşurării. Mişcarea secundă, graţie dirijorului, a relevat mai degrabă atmosfera dramatică a poeticii muzicale, atitudine pe care Rudolf Bokor a redat-o cu multă sensibilitate, iar finalul a fost unul strălucitor şi deosebit de fluent. Tehnica solistului este în general foarte clară, cu o velocitate pe care şi-a etalat-o şi în bisul cu acompaniament de orchestră pe care l-a oferit : finalul *Melodiilor lăutăreşti* scris de Pablo de Sarasate. Este evident că suntem în faţa unui violonist care pune accent pe virtuozitate şi lirism, iar interpretarea concertului de Haciaturian confirmă aceste calităţi. Recenta prezentare în ţara vecină a Concertului pentru vioară şi orchestră scris în 1953 de Miklos Rozsa (prolific compozitor, printre altele autorul coloanei sonore din celebrul film Ben-Hur) arată ataşamentul artis-tului faţă de melosul central şi sud-est european pe care îl promovează cu mult entuziasm.

Robert Bokor

Ceaikovski Milen Nachev/ Daniel Goiți

Corina BURA

Cronica artistică a lui 2009 - an care va rămâne în memoria culturii româneşti prin provocarea adusă declinului economic de către acel minunat Festival Internațional „George Enescu" - se încheia cu o seară destinată creației lui **Ceaikovski**. Prevestind această iarnă, inspirată parcă din vastitatea câmpurilor ninse

ale stepei ruse, acelaşi alcătuitor enigmatic al programelor stagiunii bucureştene a repetat subiectul la sala Radio, de această dată avându-i drept protagonişti pe dirijorul bulgar **Milen Nachev** – invitat permanent ale formațiilor orchestrei şi corului Radio – şi pe binecunoscutul pianist **Daniel Goiți,** unul dintre cei mai de seamă reprezentanți ai şcolii clujene.

Concertul s-a deschis cu Uvertura *Anul 1812*, un opus care urma să devină un fel de carte de vizită destinată mai multor evenimente, până în cele din urmă ales pentru inaugurarea Expoziției Industriale şi Artistice. Alcătuită dintr-o introducere şi cinci episoade, uvertura se dezvoltă pe baza celor două teme principale care ilustrează ethosul beligeranților, melodii populare ruse şi *La Marseillaise*, încheiate apoteotic cu imnul imperial, întreaga lucrare găsindu-şi într-un fel corespondența în beethovenianul *Wellingtons Sieg – Schalcht bei Vittoria*. Milen Nachev a imprimat o energie deosebită fluxului melodic, reliefând în acelaşi timp accentele stilistice care pun în contrast trăsăturile spirituale specifice celor două națiuni.

A urmat *Concertul nr.1 pentru pian şi orchestră*, în si bemol minor, la elaborarea căruia Ceaikovski a lucrat în mai multe etape, început la Boston în 1875, ultima revizuire având loc în 1889. În repertoriul pianistic acesta face legătura între literatura de gen scrisă de Liszt şi Rahmaninov, iar interpreții se găsesc în fața unei lucrări ce surprinde prin dinamism, simfonism, mare virtuozitate, bogăția procedeelor tehnice servind atât monumentalului cât şi efuziunii şi melodicii generoase. Aceste calități s-au regăsit în pianistica lui Daniel Goiți, artistul căruia îi este atât de familiar acest sentiment al spațiului slav, evocat sincer, prin arcuri sonore construite cu mult rafinament sau prin secțiuni încărcate de strălucire.

Prin bisul selectat din Stravinski, Daniel Goiți a bucurat sufletul unul public dispus să înfrunte vremea nefavorabilă. Partea a doua a concertului a menținut expresia aceleiaşi perioade a creației ceaikovskiene, cu *Simfonia a IV-a* în fa minor terminată în 1877. Lucrarea intensifică acele contururi ale ideii de Fatum care străbat/e de fapt întreaga sa operă. Preocupat în paralel de elaborarea operei *Evghenii Oneghin*, corespondența cu Nadejda von Meck - căreia îi şi dedică simfonia - şi mariajul nereuşit, evenimentele încep să configureze ideea acelui implacabil care spulberă aspirația spre fericire. Milen Nachev a realizat culori orchestrale de o mare diversitate, corespunzătoare stărilor sufleteşti extrem de fluctuante, narate în acest *fa minor* plin de semnificații: tristeți fără ieşire, angoase, aluzii la atitudini decăzute, sentimente nedefinite puse în contrast cu teme evocatoare ceva mai luminoase, amintiri, stări de melancolie sau calm, generate de bucuriile simple ale vieții mediului țărănesc. Epica discursului muzical a fost reliefată prin impunerea unui tempo just, consistență sonoră, gesturi de mare precizie şi o frazare încărcată de expresivitate. Viziunea sa interpretativă s-a evidențiază printr-o frazare încărcată forță expresivă. În prelungirea ultimilor acorduri vom asculta în viitorul apropiat Simfonia a II-a şi Simfonia „Manfred"...

14 ani de succese

Doina MOGA

Puține sunt formațiile artistice, de structură clasică, fie ele muzicale sau dansante, care pot menține trează şi nealterată atenția şi admirația publicului,

după ce trece efectul primelor impresii – de regulă bune – ale aparițiilor de debut. Şi mai puține sunt cele care nu numai că nu se afanisesc cu trecerea anilor, dar chiar câştigă în calitate, prestanță şi profesionalism. Rare sunt cele care, în timp, polarizează în egală măsură aprecierea melomanilor şi a specialiştilor, pentru evoluțiile constant ascendente. Şi aproape unicat, este formația care după 14 ani de la naştere – timp în care a colecționat ovații, premii naționale şi internaționale, cronici laudative şi foarte mulți fani – să trezească cu fiecare nou spectacol sau concert, respectul şi aprecierea ascultătorilor. Ea face parte din peisajul muzical bucureştean, este un cor academic, se numeşte „**Divina Armonie**" şi, pe lângă calitățile menționate mai sus, deține şi o foarte largă şi diversa paletă repertorială, o eleganță şi decență în apariție, căldură în interpretare şi totală dăruire în tălmăcirea muzicii. Mai este şi primul, dacă nu chiar singurul cor particular din România, patronat şi finanțat de un cuplu remarcabil, respectiv Ilie Ionel şi Paula Ciuclea, posesori ai unor diplome şi doctorate în domenii cu totul diferite de muzică, dar dăruiți cu o rară capacitate de a iubi, respecta şi promova necondiționat o artă atât de magică.

Corul poate fi văzut şi ascultat în locuri de mare încărcătură spirituală şi în momente relevante pentru cultura noastră. În nenumăratele sale concerte, fie în România sau peste graniță, s-a remarcat atât printr-o ținută academică, cât şi prin grija, corectitudinea şi emoția cu care au fost conduse vocile – toate foarte bune, solistice şi de ansamblu în acelaşi timp, toate lucrate cu minuțiozitate, evidențiind caracteristicile particulare ale repertoriului abordat: de la muzica liturgică românească şi universală, la prelucrări folclorice, de la lucrări în primă audiție la piese clasice, de la muzica vocal – simfonică la opere de sine stătătoare.

Este atent supravegheat de profesionişti cu har şi bine păstorit de dirijorul Marius Firca. Ascultându-l din nou de curând, la biserica Sf. Gheorghe Nou din Bucureşti, unde este în elementul lui, pentru că inițial a fost conceput ca un cor religios (şi unde poate fi urmărit în fiecare duminică) mi-am reînnoit admirația pentru el şi pentru diriguitorii lui care-i îmbină atât de fericit calitățile, cu păstrarea tradiției corale româneşti. În acest an, împlineşte 14 ani şi, pentru mângâierea sonoră aproape îngerească, îi felicit şi le urez „La mulți ani" !

"Eminesciana"

Este remarcabilă inițiativa Asociației Naționale Corale din România şi a preşedintelui ei, dirijorul Voicu Enăchescu, de a organiza mai multe concerte de muzică românească înglobate în programul stagiunii corale A.N.C.R. (2009-2010) şi dedicate marelui compozitor Paul Constantinescu, ca semn de omagiu şi prețuire. Am asistat la o mare desfăşurare de forțe artistice în cele 13 concerte desfăşurate până în prezent, în sens cantitativ dar şi calitativ. **Corul de cameră "Preludiu"** şi dirijorul **Voicu Enăchescu** s-au implicat cu dăruire şi profesionalism în realizarea unui repertoriu variat, în general foarte expresiv, axat pe cele două direcții – muzica clasică şi cea contemporană românească.

Fără a face o clasificare sau departajare valorică a formațiilor şi dirijorilor, am apreciat foarte mult talentul, profesionalismul şi discernământul dirijorului Voicu Enăchescu în alegerea repertoriului cel mai adecvat corului, pentru a-l pune în valoare şi pentru a da maximum de eficiență în sensul real al posibilităților tehnice şi expresive existente. Alegerea repertoriului în general este o mare artă, pe care Voicu Enăchescu o deține perfect. Formatul concertului a avut o structură tripartită: a început cu muzica clasica românească – "Rugăciune" de Ioan D. Chirescu, "Sara pe deal" de Vasile Popovici , pentru a se încheia cu "Somnoroase păsărele" de Tudor Flondor şi "Dorința" de Vasile Popovici, solist Ionuț Pop.

Partea centrală a concertului – şi cea mai amplă – a fost reprezentată de muzica corală contemporană şi a conținut lucrări de înaltă ținută artistică, le-aş numi "capodopere muzicale", şi mă refer la "Floare albastră" (soliste Roberta Costin şi Monica Scurtu) a regretatului compozitor Vasile Spătărelu, lucrare de un profund romantism specific poeziei de dragoste eminesciene. "Visare" de compozitorul Dan Buciu, o lucrare de o rară sensibilitate şi frumusețe, în care textul coexistă cu muzica într-o îmbinare

subtilă a vocilor şi o măiestrie a scriturii demnă de un adevărat maestru al artei corale româneşti. Felicia Donceanu cu "Între păsări" te transpune în lumea mirifică a poeziei în sine, dar şi în aceea pe care autoarea o are în sufletul său aparte. Poemul coral "Flăcări şi Roți" (fragment) de Corneliu Cezar este o lucrare devenită celebră datorită forței dramatice pe care o emană şi o dă conținutului de idei racordat parcă la vibrația universală.

Un important punct de atracție al serii a fost implicarea plină de farmec a actorului **Eusebiu Ştefănescu**, care, prin intervențiile sale între lucrările muzicale, adesea pline de umor, câteodată de sarcasm şi în contrast, de melancolie, a dat savoare întregului spectacol. A recitat cu har un colaj de poezie Eminescu-Nichita Stănescu-George Stanca, improvizând creator în perfectă armonie cu atmosfera textelor muzicale. De remarcat simbioza sau, mai degrabă, ideea de necesitate a confluenței artelor în scopul îmbogățirii (şi variației continue a) sensului complex al artelor secolului XXI (Foto: **Daniel Ivan**).

Irina ODĂGESCU-ȚUȚUIANU

O apropiere inedită: J. Brahms – V. Timaru

Oana ANDREICA

Sala Studio a Academiei de Muzică „Gh. Dima” din Cluj-Napoca a găzduit, pe data de 14 decembrie 2009, un recital cameral mai puțin obişnuit, conceput din dorința compozitorului clujean Valentin Timaru de a-şi alătura câteva dintre lucrările sale de corespondentele lor genuistice din creația lui Johannes Brahms.

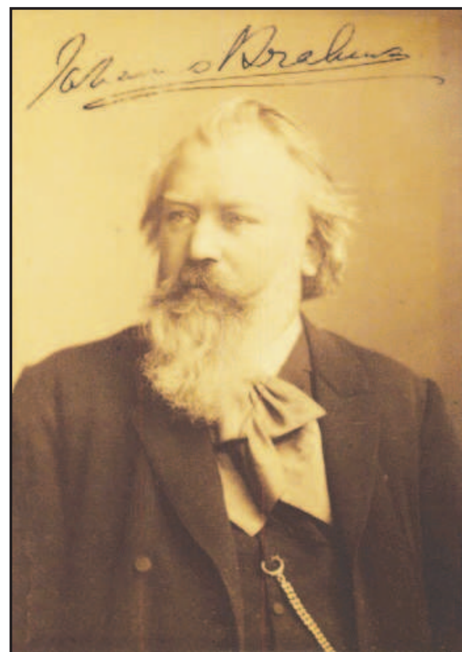
Cadrul intim al sălii clujene a oferit ambianța ideală pentru a asculta, în prima parte, cele *Două lieduri pentru voce, violă şi pian*, op. 91 (*Gestillte Sehnsucht* pe versuri de Friedrich Rückert şi *Geistliches Wiegenlied* după Lope de Vega, în traducerea lui Emanuel Geibel) şi *Sonata pentru violă şi pian* în fa minor (transcriere a *Sonatei pentru clarinet şi pian*), op. 120, nr. 1 de Johannes Brahms. Cei care au dat viață partiturilor brahmsiene au fost mezzosoprana Maria Pop, violistul Endre Guran şi pianista Mihaela Gavriş.

„Asocierea cu Brahms pe multe coordonate”, menționează Valentin Timaru în programul de sală, „poate fi interpretată ca o mare îndrăzneală, mai ales dacă lucrările subsemnatului sunt aşezate în imediata apropiere a lui, în cadrul unui recital de o asemenea anvergură. Față de complexitatea *Sonatei pentru violă şi pian*, o contrapunere a *Sonatei* mele *pentru violă solo* apare ca o replică destul de palidă. În schimb, față de cele *Două lieduri pentru voce, violă şi pian* ale lui Brahms, trebuie să mărturisesc faptul că ciclul *Harfă de vânt*, conceput pe versurile lui Adrian Tarța, a fost gândit pentru a fi asociat într-un recital, în primul rând datorită componenței mai puțin obişnuite a acestui trio”.

Partea a doua a recitalului, în al cărei program au figurat lucrările lui Valentim Timaru, a prezentat publicului, în primă audiție, piesele *Dolce Dolcian* pentru fagot şi pian (Cătălin Lup şi Mihaela Gavriş), *Sonata per viola sola (sonate für Endre solo)* (Endre Guran) şi ciclul de lieduri *Harfă de vânt* (Maria Pop şi Mihaela Gavriş) pe versurile muzicianului, poetului şi pictorului Adrian Tarța. Profunzime, complexitate, căldură şi apropiere de ascultător: aşa s-ar putea caracteriza, pe scurt, creațiile lui Valentin Timaru. Deşi îşi găseşte seva în fondul arhaic bogat de sorginte folclorică, muzica lui Timaru este înveşmântată într-o scriitură compozițională conformă cu tendințele moderne.

Am remarcat dedicarea cu care soliştii au abordat repertoriul: sunetul catifelat al fagotistului, timbrul cald şi pătrunzător al mezzosopranei, logica muzicală a violistului sau acompaniamentul elegant al pianistei. Se cuvine să facem câteva referiri în plus la Endre Guran, colaborator mai vechi al compozitorului clujean şi părtaş la ideea de a realiza acest eveniment. Interpretarea sa a surprins cu o sensibilitate extraordinară caracterul lucrărilor lui Valentin Timaru care, deşi nu au pus accentul pe virtuozitate, au implicat o analiză atentă a laturii interiorizate a muzicii.

În acelaşi context, Valentin Timaru şi-a lansat proaspăta sa carte *Frumosul artistic şi fațetele sale subiective* (Editura Galaxia Gutenberg, 2009), prezentată de către reputatul estetician Ştefan Angi. „Gândurile aşternute pe paginile volumului”, spune Ştefan Angi în alocuțiunea sa, „sunt într-adevăr poetice, scrise într-un stil eseistic pasionant, destăinuind *Weltanschauung*-ul artistic al unui compozitor care, pe lângă numeroasele sale creații artistice, a

delectat publicul consacrat inclusiv cu tratate, cu studii, chiar cu eseuri şi aforisme, despre problematica ce îl frământa şi îl frământă şi astăzi: aceea legată de statutul muzicii contemporane, implicit de eterna întrebare *Quo vadis musica?*”.

E cel mai bun şi e al nostru

Doina MOGA

Valentin Barteş este un nume din lumea baletului care de ceva vreme s-a instalat tot mai confortabil în atenţia mea profesională. La început, prin intermediul noutăţilor aflate la telefonul fără fir, apoi datorită unor filme cu spectacole pe care le-a realizat pe mapamond ca dansator sau coregraf şi de curând, prin vizionarea „live" a orelor de studiu pe care le ţine cu membrii Teatrului de Balet din Sibiu şi bineînţeles a premierei din ianuarie cu „Spărgătorul" lui Ceaikovski, spectacol ce se joacă în continuare cu casa închisă. „*Face to face*" am fost în toamnă, cu prilejul primei sale colaborări cu teatrul sus amintit, dar, l-am cunoscut propriu-zis luna trecută când am constatat cu plăcere că artistul Barteş este fericit completat de omul Barteş: deosebit de agreabil, vesel, optimist, plin de umor, ordonat, exigent, cu un ascuţit simţ al detaliului, tenace şi visător în acelaşi timp. Profesional, Valentin Barteş este un personaj complex, interesant, surprinzător, neconformist, merge mai mereu împotriva curentului (ceea ce apreciez în mod special la el), este timid şi flacără în acelaşi timp, reţinut şi expansiv, conservator şi inventiv. A ştiut ce, cât şi cum să-şi însuşească din caracteristicile popoarelor, ţărilor pe ale căror prime scene lirice a evoluat ca solist: România, Serbia, Croaţia, SUA, Japonia, alcătuindu-şi astfel un limbaj coregrafic inedit şi proaspăt care îmbinat cu „galeria" clasică pentru care are un real şi smerit respect, dă o notă foarte particulară partiturilor sale. Sunt tentată să spun că în lucrările lui se dansează un clasic curat şi corect, dar cu accente japoneze, ceea ce trebuie să recunoaştem că e foarte original. Dar cine este Valentin Barteş? A absolvit Liceul de Coregrafie din Cluj Napoca în 1993 timp în care obţine şi medalia de aur la concursul naţional de balet. Apoi, pentru un an e prim solist al Operei din Cluj. Între 1994 – 1996 îl regăsim ca solist al teatrelor naţionale din Zagreb, Split (Croaţia). Din 1992 până în 1998 a fost invitat de onoare al companiei de balet americană "Westcester Ballet Company" din New York. În 1996 se mută în Japonia unde începe o carieră de artist independent – coregraf şi regizor. În 2005 a fondat "Valentino Dance Center" în Tokio unde, împreună cu alţi dansatori profesionişti proveniţi din culturi şi şcoli diferite, oferă cursuri, workshop-uri şi spectacole de balet atât în Japonia cât şi în străinătate. Acum se află la Sibiu în calitate de coregraf şi maestru de balet, restituind şi oferind cu generozitate ceea ce a învăţat acasă şi respectiv ce a acumulat ca experienţă în periplul lui prin lume, acestui colectiv tânăr, exotic şi talentat. Este un foarte bun modelator de trupuri şi suflete, un excelent model pentru generaţiile cu care lucrează şi cele ce le urmează firesc. Puţini sunt cei din lumea artei care-şi lasă baltă treburile de prin alte colţuri ale lumii pentru a veni acasă să pună umărul la dezvoltarea şi consolidarea unui teatru. Aplauzele mele la scenă deschisă pentru înalta şi eleganta „săritură".

Chopin, la Bucureşti

După 200 de ani şi după ce a călătorit inclusiv în cosmos, la bordul navetei spaţiale americane Endeavour, pilotată de un... polonez, Chopin a ajuns la Bucureşti. *Pururi tânăr, înfăşurat în manta* genialităţii sale care l-a purtat peste veacuri, Chopin este azi la fel de iubit, la fel de cântat, la fel de actual, în primul rând pentru public dar şi, fără îndoială, pentru interpreţi.

La fel de revoluţionar precum Studiul cu acelaşi nume, Chopin a transformat muzica pentru pian într-o expresie a romantismului pur, coagulată în jurul ideilor de trăire exacerbată, de natură, de folclor, de naţionalism, de reverie, compus pentru el însuşi, pentru prieteni, pentru admiratori, având mereu şi aproape în exclusivitate ca mijloc de expresie pianul (tangenţial combinat cu vocea sau cu violoncelul). L-au tentat miniaturile instrumentale, devenind maestrul

Ateneul Român a fost luat cu asalt de melomanii doritori de asculta, chiar şi în picioare, cele două Concerte chopiniene

cantabilitate, virtuozitate, unicitate. Chopin a dispărut dintre cei vii departe de ţara iubită şi sfâşiată la masa istoriei de către marile puteri. Avea 39 de ani, la fel ca Eminescu. Odihneşte (întotdeauna sub o mare de flori), alături de marile spirite ale culturii universale, în cimitirul Père Lachaise, la fel ca Enescu. Dar inima sa, cea care i-a dictat efluviile sonore transcrise apoi pe hârtia cu portative, s-a întors acasă, în iubita Polonie, fiind păstrată în Catedrala Sfintei Cruci din Varşovia, adevărat loc de pelerinaj pentru iubitorii de frumos.

Pianist adulat în înalta societate pariziană, Chopin a neegalat al acestor tipologii, îmbogăţite cu genul botezat cu numele patriei sale (Poloneza), lucru aproape unic în muzică. Chopin a ales melodia ca mijloc primar de expresie, îmbogăţită şi colorată cu o ornamentică de mare farmec şi de intensă încărcătură emoţională. A ştiut să valorifice ritmurile populare poloneze sau ardoarea, freamătul şi revolta interioară, care i-au sugerat lui Schumann atât de poetica imagine a unor “tunuri ascunse sub flori”. Un geniu, într-adevăr, în faţa căruia şi-au scos pălăria atât de mulţi muzicieni, pictori şi poeţi ai timpului, care se mândreau că îi sunt prieteni.

Legăturile lui Chopin cu România sunt foarte firave, concretizându-se în dragostea cu care l-a îndrumat în studiul pianului pe talentatul Carl Filtsch (până la nedreapta acestuia dispariţie la nici 15 ani) şi în legăturile bidirecţionale cu pianistul, compozitorul şi editorul Karol Mikuli. Indiferent de această inconsistenţă istorică, muzicienii români au dorit să marcheze cum se cuvine momentul Bicentenarului naşterii marelui compozitor şi pianist printr-o suită de evenimente dispuse pe parcursul întregului an şi susţinute, majoritatea, de Institutul Polonez, o instituţie prietenă a muzicii şi care a dovedit un devotament şi o energie demne de invidiat în promovarea imaginii culturii ţării pe care o reprezintă.

Universitatea Naţională de Muzică Bucureşti nu a rămas impasibilă, implicându-se în realizarea mai multor evenimente, dintre care probabil cel mai spectaculos a fost mini-festivalul Internaţional CHOPIN 200, realizat de Centrul de Excelenţă, despre care puteţi citi mai multe amănunte în reportajul din paginile următoare, semnat de Corina Bura. **(M.C)**

CHOPIN 200, la Ateneul Român, cu Matei Varga şi Alexandru Ganea în faţa Orchestrei Universitaria

Foto: Mihai Cosma © 2010

De ziua lui, marele compozitor şi pianist polonez a fost aniversat, la Bucureşti, în cadrul Festivalului Internațional

Chopin 200

Corina BURA

Globalizarea, politică ale cărei efecte pe termen lung sunt foarte contestate pe segmente importante ale vieții planetei noastre, produce uneori şi rezultate benefice omenirii. De câteva decenii, organismele internaționale care se ocupă de patrimoniul cultural universal au lansat proiecte care celebrează anual prin festivaluri, concursuri, expoziții sau alte forme de manifestare, opera, implicit viața figurilor care au ridicat prin geniu faima spațiului în care s-au născut. Emblema centrală a anului 2010 o reprezintă chipul lui Fryderyk/ Frédéric Chopin, pianist şi compozitor, născut în Polonia la 1 martie 1810 din tată francez şi mamă poloneză, dispărut prematur în Franța (1849). Dacă Parisul, Capitala culturii Terrei, în al cărui celebru aşezământ Père Lachaise odihneşte Chopin, reprezintă scena care omagiază zilnic câte ceva forte important, Varşovia, în special, conturează importanța şi adevărata dimensiune a personalității acestui celebru compozitor romantic pentru cultura şi ființa poporului polonez. Prin reflex, aceste evenimente produc reverberații şi în activitatea susținută a Institutelor poloneze de Cultură, cel din România implicat printr-un proiect îndelung pregătit în colaborare cu Centrul de Excelență al Universității Naționale de Muzică din Bucureşti condus de prof. univ. dr. **Mihai Cosma**. Au răspuns solicitării reprezentanții tradiționali media RadioRM şi RadioRC, ai Filarmonicii „George Enescu" , ai UCMR-ului şi ai Teatrului de Operetă „Ion Dacian", care, de mai mulți ani inițiază colaborări cu UMNB. Festivalul, desfăşurat în două zile pline (27-28 februarie) s-a concentrat pe patru direcții: 1. **Masterclass de interpretare pianistică** sus-ținut de prof. univ. dr. **Alicja Paleta-Bugal** de la Universitatea de Muzică „Fryderyk Chopin" din Varşovia; 2. **Simpozion Internațional de Muzicologie** coordonat de prof. univ. dr. **Valentina Sandu-Dediu** (discursuri, expoziție şi lansare de carte, cu participarea unor interpreți şi actori), 3. **Creație** – materializată într-un recital la care alături de câteva opusuri reprezentative ale creației chopiniene s-au prezentat *Parafraze contemporane după Chopin*, în p.a.a., ineditul fiind adus de ansamblul celor 3 piane pentru care au fost scrise, în interpretarea autorilor: **Dan Dediu, Adrian Leonard Mociulski, Andrei Tănăsescu** şi **Livia Teodorescu-Ciocănea**, cărora s-au alăturat Verona Maier, Valentina Sandu-Dediu, Mihai Măniceanu, Alina Balaban (prezentă şi în prima parte a manifestării cu *Grande Valse Brillante* op.1 şi *Nocturna nr. 20* în do # minor op. posthum), Eliodora Falan şi Ieronim Buga. Lucrările au dezvăluit nu numai percepția pe care stilul şi stilemele „Chopin", transcendente, aparținătoare „domeniului fabulos", au influențat nu numai scriitura ci şi caracterul evocator prin care s-a relevat temperamentul acestor compozitori ai zilelor noastre. Partea a doua a recitalului a început cu **Shopping Chopin**, o suită de 5 (6- *Promenade III*, două măsuri!) mişcări cu titluri care fac jocuri de cuvinte rafinate : *Paul O'Ness Jeans, Food for Dogs, Wall-Tz - Paper* şi *GersChopwIN*, care incorporează mici citate, ornamentică, alcătuiri *à la manière de*, flashuri (din studiul *Revoluționarul* ş.a.), în alte stiluri, unificate de sonurile *Promenade*-lor, asemenea altei suite celebre pentru pian. S-au conturat trăsăturile stilului pianistic caracteristice compozitorului Dan Dediu care au fost nu de mult evidențiate şi în programul unui portret componistic dedicat cu precădere muzicii pentru pian la 4 mâini (*Fulgor, Fantasia fantomagica sul nome B.E.C.H.* sau *Idile şi guerille*) - multă fantezie, admirabile proporții şi bun gust. Recitalul a continuat cu *Omagiu lui Chopin*, scris de A. L. Mociulski, mai festiv, cu un aer monumental care evocă spațiul catedralei printr-o mare varietate şi suprapunere ritmică aplicate unor desfăşurări cu tentă minimalistă, creând o atmosferă gothică în spirit boelmannian. Înlănțuirile specifice muzicii franceze, planurile desprinse din arsenalul organistic de aluzie lisztiană care epuizează cele cinci octave din scriitura specifică arsenalului virtuoz al lui Chopin, toate realizează un ambient sonor specific în care

Alina Bottez

Alicja Paleta-Bugaj, la Masterclass

acesta din urmă a trăit, a iubit şi, mai ales a creat.

Livia Teodorescu, Alina Balaban şi Andrei Tănăsescu

Foto: Mihai Cosma © 2010

Cea de a treia parafrază s-a plasat în zona psyche-ului, a universului interior mai greu de sondat, în care subiectivul poate deveni tiranic. Se spune că viața lui Chopin a dat naştere unui impresionant număr de biografii romanțate. Înzestrarea sa multilaterală, educația aleasă, dragostea față de patrie, de natură, prețuirea marilor săi contemporani (Liszt, Schumann, Mendelssohn, Berlioz, Rossini, Clara Wieck s.a.) dezamăgirile provocate de unii confrați (pe care istoria muzicii îi va consemna doar pentru că s-au aflat în preajma sa), binefăcători, figurile primelor iubite sau relația interesantă şi necesară cu G. Sand şi salonul ei, discipolii, dublează o existență agitată în sine, frământată de creație, progresiv traversată de anxietate, în final un trup atacat de o maladie la vremea aceea incurabilă, iată câteva direcții care se pot descifra în *Lumea de ieri*, scrisă de Andrei Tănăsescu. Conform tehnicii de lucru pe care o solicită para-fraza, acele obligatorii şi identificabile fragmente care reprezintă pre-textul (în special cele 2 minuscule extrase din *Valsul op.18 nr. 1*) încadrate de intervenții sumbre - fascicule sonore într-o dispoziție cvasi punctualistă – apar de multe ori suprapuse şi sensul lor armonic se destramă, se dizolvă în cromatism şi derizoriu, căpătând accente uneori groteşti. *Lumea de ieri* se dezvoltă pe mai multe secțiuni contrastante care, pe lângă aluzia sonoră, preiau din elementele tehnice ale pianisticii lui Chopin, în special coloraturi, acele ornamente neobişnuit de bogate, cărora Andrei Tănăsescu le extinde ambitusul şi le suprapune pe mai multe niveluri, obținând nişte câmpuri disonante menite a trezi straniul şi angoasa. Aspectele legate de satiric sunt realizate printr-o schimbare ritmică în care elementele dansante ale valsului sunt transformate într-un fel de french cancan de mare virtuozitate. În fine, ultima secvență introduce şi două timpane, iar discursul este condus spre un vals-final dezlănțuit, care în muzica contemporană poate fi sinonim cu „ivresse”. Şi cum seara era pe sfârşite, Livia

Dan Dediu, "un Chopin al zilelor noastre"

Teodorescu – Ciocănea a propus o fantezie pentru 3 piane după *Nocturna op. 27 nr. 2* în Re b major, intitulată *Nocturniana*, care păstrează acel conținut privitor la „ipostazierea diverselor stări sufleteşti prilejuite de noaptea eliberatoare”, cum formula Carmen Manea în volumul *Eternul Chopin*. Compozitoarea preia aceeaşi idee principală a Valsului pe care o transpune şi supune unei prelucrări contrapunctice care va amplifica dramatismul desfăşurării. Preluările din *Revoluționarul* sau alte mici citate, ghirlandele ornamentelor, toate vor fi supuse aceluiaşi proces de destrămare prin cromatism sau, dimpotrivă, de concentrare până la

Gabriel Croitoru, cântând Chopin

cluster. Colectivul pianiştilor interpreți a fost ovaționat de o sală arhiplină (şi numai cei care cântă pe podiumul sălii UNMB-ului ştiu ce critic poate fi publicul acestei instituții!), împreună cu ceilalți distinşi participanți: violonistul **Gabriel Croitoru** (în *Mazurca op. 67 nr. 4* transcrisă de Fritz Kreisler), soprana **Alina Bottez** (cu liedurile interpretate în poloneză: *Śliczny Chłopiec, Wojak* şi *Czary*), acompaniați de conf. univ. dr. **Carmen Manea**, directoarea proiectului, autoarea singurului ciclu de volume dedicate lui Chopin din muzicologia românească. 4. Festivitățile s-au încheiat cu **concertul simfonic** de pe scena Atheneului Român, unde au fost programate cele două *Concerte pentru pian şi orchestră, op.11* (1830) şi *op. 21* (1829) având-u-i ca solişti pe **Viniciu Moroianu** şi **Matei Varga**, acompaniați de orchestra „Universitaria" a UNMB, condusă de **Alexandru Ganea**. Evenimentul a reprezentat un moment rarissim, în care publicul s-a bucurat de subtilitățile unui romantism atât de elevat care străbate muzica acestor lucrări concertante. Cu toate că ele sunt scrise doar la un interval de un an şi păstrează acelaşi tipar formal, cele două opusuri sunt destul de diferite din punctul de vedre al conținutul emoțional asemenea celor doi interpreți care le-au dat viață în seara respectivă. În general V. Moroianu este adeptul unor construcții care vizează arcuri melodice de mare întindere, cărora le aplică o dinamică pe măsură. Cu toate că este o natură foarte sensibilă, în fața pianului simte nevoia de „clasic", de echilibru, ceea ce îi serveşte foarte mult susținerii tehnice, solicitată extrem în *Concertul în mi minor,* unde, practic pe suprafețe extinse nu există nici un respiro, totul desfăşurându-se într-un tempo extrem de rapid. Poetica mişcării secunde, cu linia încărcată de cantabilitatea expresiei belliniene a fost realizată cu maximă finețe. Finalul a reiterat aceeaşi strălucire pe traseul său capricios, *à la Cracovienne,* condus spre cea mai luminoasă tonalitate, triumfătorul Mi major, într-o realizare de excelentă virtuozitate. Bisul, *Lento con gran espressione* în do # minor, o nocturnă de fapt, într-o variantă nespus de inspirată a încheiat performanța lui Viniciu Moroianu.

Viniciu Moroianu, la repetiție

Finis coronat opus, Matei Varga în *Concertul nr. 2* a demonstrat afinități deosebite cu lirismul atât de special al universului chopinian: o concepție care s-a centrat pe desene mai scurte, zvelte, cu ornamente care aveau consistență fără a-şi pierde nicidecum suplețea. Îmbinările dintre sunetele constitutive ale frazei şi coloraturi au fost perfect armonizate, totul dezvoltându-se firesc, cu o desăvârşită naturalețe. Evoluția lui Matei Varga a fost deosebit de integrată, un fluid sonor de o excepțională calitate învăluind sala Athenului. Valul de aplauze au mai „smuls" 2 bisuri, *Preludiile nr. 15* şi *24*, oferite cu generozitate de solist. Şi, aşa cum se cuvine, pentru a încheia revenim cu *Aria da Capo*, înțelegând prin aceasta să evidențiem, dacă mai este nevoie, organizarea excelentă a acestui festival, pornind de la sponsorizare, publicitate, concepție grafică şi toate celelalte, supravegheate în cele mai mici amănunte de către directorul artistic al Festivalului, muzicologul Mihai Cosma. Asemenea evenimente, a căror calitate este atent supravegheată, puse în valoare de strategii foarte bine gândite, vor schimba în timp optica asupra învățământului muzical românesc destul de greu încercat de nesfârşitele integrări şi tranziții.

Matei Varga, acompaniat de orchestra de studenți

O lacrimă pentru Kamo

Florian LUNGU

Dintre nativii lunii decembrie, trei personalități ale jazz-ului autohton au venit pe lume în ultima decadă a acestei luni: **Iancsi Körössy** (26 decembrie), **Peter Herbolzheimer** (31 decembrie) și timișoreanul **Bela Kamocsa**, care aniversa la finele anului trecut șase decenii și jumătate de viață, dintre care trei dedicate muzicii. Născut în Oradea, la 24 decembrie 1944, dar stabilit în Timișoara, absolvent al Facultății de Construcții, **Bela Kamocsa** s-a numărat printre membrii fondatori ai grupului **„Phoenix"**, alături de **Nicu Covaci**, **Florin Bordeianu**, **Pilu Ștefanovici** și **Claudiu Rotaru**, cei care au dat la iveală atât de apreciatele piese „Hei tramvai" („Vremuri"), „Canarul", „Nebunul cu ochii închiși" de la finele anilor '60.

BEGA BLUES BAND: Lică Dolga, Johnny Bota, Bela Kamocsa

În 1971, **Bela Kamocsa** „a schimbat rock-ul cu jazz-ul" – după cum însuși mărturisea. S-a alăturat, ca interpret la ghitară bass, pianistului **Paul Weiner** și bateristului **Pupa Hromadka** într-un faimos trio al acelei perioade (devenit quartet prin asocierea flautistului **Liviu Butoi**, în această componență fiind înregistrat LP-ul Electrecord „Spirale"). Grupul purta și numele **„Gramofon"** care, în a doua jumătate a anilor '70, a funcționat în formula **Doru Apreotesei** - instrumente electronice cu claviatură, **Liviu Butoi** - flaut, **Mişi Farcaş** - baterie și desigur, **Bela Kamocsa** - ghitară bass.

O nouă ipostază a înfățișat-o pe scene **Bela Kamocsa** din 1981, când a început a evolua ca solist vocal și ghitarist, în duo cu bass-istul **Johnny Bota**. Cu același coechipier de care l-a legat o lungă prietenie și o fructuoasă colaborare, **Bela Kamocsa** a întemeiat apoi **„Bega Blues Band"**, celor doi membri de bază alăturându-li-se pe parcurs alți componenți, precum **Mircea Bunea** - ghitară, **Mirel Butoi** - baterie, **Toni Kühn** - claviaturi, **Veronica Luță** - vocal. Ei și-au înscris numele pe genericul primului CD al formației (și în același timp primul album de blues din România) numit „Blues de Timișoara", lansat în ianuarie 1996. Grupul a activat fără întrerupere, pe scene de club, concert și festival în toată țara, fiind invitat și peste hotare în Germania, Franța, Ungaria. În formula de componență cea mai cunoscută, **„Bega Blues Band"** i-a cuprins pe **Bela Kamocsa**, **Johnny Bota** și pe **Lică Dolga** - baterie (pe lângă acești titulari fiind invitați ocazional alți interpreți precum ghitaristul ungar **Gyarfas Istvan**, tinerii **Lucian Nagy** – saxofonist din Arad și **Maria Chioran** – vocalistă din Timișoara), trio-ul realizând în 2002 cel de al doilea CD, intitulat „Te sponsorizez". Juriul „Galei Premiilor de Jazz" organizată de Societatea Română de Radiodifuziune a atribuit **Premiul pentru blues** grupului **„Bega Blues Band"** recompensînd interesantul proiect „De la Gershwin la Sting" pus în pagină scenică la București, în ianuarie 2004, împreună cu **Big band-ul Radio** dirijat de **Ionel Tudor** (după ce, în toamna lui 2003 fusese prezentat public în cooperare cu Filarmonica timișoreană, imortalizat în albumul „Bega Blues Band – Live" editat în 2004).

Să nu uităm că același **Bela Kamocsa** a fost inițiatorul și principalul organizator al **„Galelor Blues – Jazz"** din Timișoara (ajunse în octombrie 2009 la ediția a XIX-a), că el s-a implicat nu doar ca interpret în primele ediții ale **Festivalului Internațional de Jazz de la Gărâna**, că în anii '90 a realizat multe emisiuni muzicale de ținută pentru studioul teritorial timișorean al Televiziunii Române, că același neobosit demiurg de evenimente artistice s-a impus ca inițiator și director artistic al **Festivalului de Blues de la Timișoara** din 2008, al **Festivalului „Jimbo-Blues" din Jimbolia** (organizator – primarul **Kaba Gabor**), ca și al **Festivalului de Blues de la Lugoj** (a cărui primă ediție a avut loc în zilele de 20 și 21 februarie 2009, organizată de Casa de Cultură Municipală din localitate). Să menționăm, de asemenea, cel mai recent album de până acum al grupului, numit „Vechituri noi" (New Standards). Pentru aportul lui viu la emanciparea vieții muzicale bănățene în domeniile rock-ului, ale jazz-ului și blues-ului, **Bela Kamocsa** a fost distins cu titlul de „Cetățean de onoare al municipiului Timișoara".

Probabil că și alte intenții și dorințe benefice rodite din spiritul său mereu activ, iscoditor, își așteptau rândul la o meritată concretizare – dar... spre imensul regret al celor care l-au prețuit și respectat, **Kamo** a trecut în nemurire la 14 ianuarie 2010, răpus de un necrutător cancer. Amintirea faptelor sale de bine vor înfrunta timpul, moda. uitarea...

Corina Chiriac în rochie de mireasă

Elena PÂRŞU

Dintr-o familie de reputaţi artişti (compozitorul Mircea Chiriac şi Elisabeta Chiriac, ambii foşti profesori la Conservatorul „Ciprian Porumbescu") nu se putea naşte decât o artistă veritabilă. Şi completă! Aşa cum este Corina Chiriac, actriță (a absolvit IATC, clasa prof. Constantin Moruzan şi Mihai Mereuță), interpretă de muzică uşoară, textier, compozitor, prezentator de emisiuni, realizator TV. Absolventă a Şcolii de Muzică Nr. 1 (clasa vioară-principal/pian-secundar) la clasa prof. George Manoliu şi asistenți Petre Munteanu şi Ilarion Ionescu-Galați, apoi a Liceului Special de Muzică nr. 1 (vioară) şi a Liceului „Nicolae Bălcescu", unde a urmat cursurile clasei a XII-a, eleva Corina Chiriac cucerea în 1965 la concursul „Debuturi" de la Casa de Cultură a Studenților, Premiul de Popularitate cu două compoziții proprii şi melodia „Pe Valea Prahovei" de George Grigoriu, preşedintele juriului. La IATC a fost colegă de generație cu George Mihăiță, Florin Zamfirescu, Gelu Colceag, Tamara Crețulescu, Mircea Diaconu sau Ştefan Velniciuc şi a debutat la Teatrul de Comedie în piesa „Sfântul" de Eugen Barbu, în regia Sandei Manu. Ce a urmat, se ştie sau mă rog, se ştie atâta cât pot cuprinde peste 40 de ani de carieră artistică, mii de spectacole şi sute de şlagăre lansate până acum. Melodii nemuritoare scrise special pentru ea de toții marii compozitori şi textieri români, dar şi piese scrise sau compuse de ea însăşi.

cu N. Caragia

Cine nu fredonează şi-acum *„Inimă nebună"* (Vasile Veselovschi/ Mihai Maximilian), *"Strada speranței"* (Vasile Veselovschi/ Mihai Maximilian), *"Inimă, nu fii de piatră"* (Edmond Deda/ Harry Negrin), *"Inima ta"* (Horia Moculescu/ Mihai Maximilian), *"La balul de sâmbătă seară"* (Ion Vasilescu/ Aurel Felea), *"Tangoul dragostei"* (Camelia Dăscălescu/ Eugen Rotaru), *"Parfumul străzilor"* (Radu Şerban/ Aurel Storin), *„Vino, iubire, înapoi"* (Ion Cristinoiu/ Aurel Storin), *„O clipă de sinceritate"* (Ion Cristinoiu/ Daniela Crăsnaru), *„Ne cunoaştem din vedere"* (Corina Chiriac/ Eugen Rotaru), *„Uită nostalgia"* (Ion Cristinoiu/ Mihai Dumbravă), *„Mama, doar mama"* (Marius Țeicu/ Eugen Rotaru), *„Ce mică-i vacanța mare"* (Ion Cristinoiu/ Eugen Rotaru) sau *„Păi de ce?"* (Horia Moculescu/ Mihai Maximilian)?! Cum să uităm şi cum să nu ne amintim de numai câteva din piesele compuse de Corina Chiriac pe versurile sale sau ale unor mari textieri precum Mihai Maximilian şi Eugen Rotaru – *„Ne cunoaştem din vedere", „Permiteți?", „Rămâne o artistă", „Dragostea-i un bob de rouă", „Nu-mi cere să plec", „Deschid fereastra", „Să nu le spui că ne iubim", „Noapte bună, pe mâine"* sau *„Balada locatorului meu"*.

Corina Chiriac merita de multă vreme un concert precum cel susținut la Sala Palatului cu ocazia lansării albumului de autor al compozitorului Nicolae Caragia, „O rochie de mireasă". Invitați pe scenă alături de vedetă au fost Marcel Pavel, Cătălin Crişan, tinerele soliste Irina Popa (Trofeul Festivalului Mamaia 2008) şi Loredana Ciobotaru (Locul I şi Premiul Special la Secțiunea Interpretare la Festivalul Mamaia 2009), Bogdan Ioniță, actorul Horațiu Mălăele, compozitorul Nicolae Caragia, Fanfara "Valahia", Corul "Appasionatto", Gelu Voicu şi Taraful "Lăutarii din Teleorman", orchestra "Fantasy Band"şi un trio surpriză – Cătălin Josan (câştigătorul primei ediții a emisiunii-concurs Megastar de la Prima TV), Ivan Caragia (Premiul Societății Române de Radiodifuziune, Secțiunea Creație la Festivalul Mamaia 2009) şi Pavel Alexandru Parfeni – Pasha (Trofeul Festivalului International de Muzica Uşoară "George Grigoriu", Brăila, editia 2009 şi Premiul I la Festivalul MAMAIA 2009, Secțiunea Creație). A fost o surpriză de care Corina nici măcar nu a ştiut până la momentul spectacolului, pregătită de compozitorul Nicolae Caragia. Grupul alcătuit (ad-hoc) din cei trei tineri, talentați şi laureați interpreti Cătălin**,** Pasha şi Ivan a interpretat *"Corina, Corina"***,** o piesa superbă dedicată cântăreței şi compusă de Nicolae Caragia, pe versurile soției sale, textiera Dana Doroftei. Spectacolul-maraton s-a întins pe pe durată de peste trei ore şi datorită "întreruperilor" fanilor de toate vârstele care i-au oferit Corinei Chiriac zeci de buchete de flori. Vedeta a fost din păcate nevoită să scurteze programul cu 20 de minute şi să renunțe la apariția cu alte două ținute vestimentare, doar pentru ca spectatorii să mai poată prindă ultimul metrou către casă. A oferit însă publicului un final de senzație, cu apariția interpretei îmbrăcată în rochie de mireasă, o creație semnată special pentru ea de Doina Levintza şi interpretarea cu bis a piesei "O rochie de mireasă". Cea care a dat numele concertului aniversar şi al celui mai nou album ala său.

(Foto: **Ioana Chiriță** www.ioanachirita.ro)

Woodstock... la Bucureşti

Florin-Silviu URSULESCU

Agenţia Vreau Bilet (condusă de Pepino Popescu) se remarcă permanent prin organizarea unor evenimente cu solidă încărcătură artistică, fie muzicale, fie teatrale Iată, agenţia (alături de Christian Ratcher) ne-a prilejuit întâlnirea cu legendara formaţie engleză **Ten Years After**.

În deschidere i-am revăzut pe sibienii de la Riff, cea mai veche formaţie românească cu activitate permanentă (căci mai vechii Phoenix concertează sporadic); grupul marchează 40 de ani de la înfiinţare printr-un turneu naţional

Riff

(demers rarisim în ziua de astăzi) – prilej cu care îşi promovează al 10-lea album (altă performanţă) – *Ambuscada*. Ca de obicei, formaţia condusă de Florin Grigoraş a oferit un show impecabil, cu durata de 52 de minute, axat pe stilul solid blues-rock pe care nu vrea să îl părăsească în favoarea unor sonorităţi comerciale (aşa cum au procedat alte formaţii de top), stil bazat pe hit-uri vechi, dar şi cu piese mai noi. Un semn îmbucurător: chiar şi cei care nu le cunoşteau repertoriul i-au ovaţionat la final.

După o scurtă pauză necesară pentru schimbarea aparaturii, pe scenă şi-a făcut apariţia grupul britanic, popularizat şi printr-o prestaţie faimoasă la festivalul de la Woodstock, cel care a schimbat percepţia tineretului asupra vieţii şi muzicii. Celebra formaţie a intrat pe scenă în uralele publicului, salutându-l în limba română, în semn de respect, după care a dat startul unui recital de aproape două ore. Am ascultat piese desprinse de pe cel mai recent LP – ***„Evolution"***, ce dă şi numele turneului, şi cântece precum "Working On The Road", "I Woke Up This Morning", "King Of The Blues", "Hear me Calling", "I'm Coming On", "50.000 Miles Beneath My Brain", "Slip Slide Away", "I Can't Keep from Crying Sometimes", "Reasons Why"; "Choo Choo Mama"; nu au lipsit megahiturile "Love Like A Man", "I'd Love To Change The World", "Good Morning Little Schoolgirl" şi "I'm Going Home".

Mulţi credeau că fără fostul lider, carismaticul Alvin Lee, showul nu va mai suna ca… altădată. S-au înşelat - tânărul Joe Gooch nu e cu nimic mai prejos decât celebrul înaintaş şi a dovedit-o din plin, atât vocal cât şi chitaristic. Despre ceilalţi trei componenţi, ce să spunem… O energie incredibilă, în ciuda vârstei: o secţie ritmică compusă din doi foşti colegi de şcoală acum... 50 de ani! - Leo Lyons – un basisit comunicativ şi plin de vervă şi Ric Lee – baterist percutant şi atent, alături de Chick Churchill – virtuoz discret al claviaturilor. Fiecare a susţinut câte un moment solistic, în tradiţia rockului "clasic". De remarcat că cei 3 "veterani" sunt extrem de mulţumiţi de cooptarea lui Gooch în urmă cu 7 ani. Decor strălucitor, sound perfect, lumini atractive, completând muzicalitatea fără cusur. După ce a trecut printr-o perioadă mai dificilă, formaţia a revenit treptat în prim plan, susţinând peste 200 de concerte în fiecare an, fiind invitată, în calitate de headliner, la toate festivalurile importante de blues-rock.

Atmosfera a devenit incendiară, iar după bis-urile de rigoare, artiştii s-au dovedit nu numai muzicieni de top ci şi personalităţi calde, pozitive: nu s-au grăbit să se întoarcă la hotel, oferind autografe pe tricouri, CD-uri, hârtiuţe, până spre miezul nopţii.

Am prezentat multe formaţii de-a lungul vremii dar nu credeam că voi reuşi vreodată să prezint o formaţie de la Woodstock ! Mulţi dintre cei aflaţi în sală au venit din localităţi îndepărtate, cumpărând bilete pe internet, dar sala nu a fost

totuşi plină, spre regretul meu. Cei absenţi au avut ce pierde, un astfel de show nu trebuia ratat; din fericire l-au putut urmări la TVR 2 (filmări impecabile, efectuate de echipa lui Dan Banu), alături de un making-of de primă mână.

Regrete la Sanremo

Liana VÂRCIOROVAN

Nici festivalul de la Sanremo nu mai e ce-a fost… E drept, are public, decoruri, orchestră, fast, dar concertele sunt prea lungi, plictisesc, adorm, datorită şi muzicii, dar mai ales faptului că se vorbeşte foarte mult, plus al momentelor ne-muzicale, destul de numeroase. Fiind ediţia a 60-a, ne aşteptam la mult mai multe vedete, din Italia şi de peste hotare (cum a fost de pildă la ediţia a 40-a), dar se pare că şi aici criza şi-a spus cuvântul. Anul acesta au fost doar Jennifer Lopez (care nu e nici actriţă, nici cântăreaţă, să fim serioşi!) şi Mary J. Blige, dar şi Bob Sinclar, italianca Elisa, Travis Payne – coregraful lui Michael Jackson (mai nou, prin ziare, îşi aroga această postură o… româncă!), penibila mătuşică Susan Boyle (cea de la „Britain Got Talent”), 3 tineri tenori, italianul Francesco Renga, vedetele peninsulare Massimo Ranieri, Riccardo Cocciante, Fiorella Manoia, câştigătoarea primei ediţii a festivalului, Nilla Pizzi (dar ne aşteptam să fie toate gloriile din aceste 6 decenii!), Miguel Bosé, ş.a. Ne-am bucurat să revedem nume ilustre de prezentatori – Paola Banolis, Luca Laurenti (moderatorii ediţiei precedente), Maurizio Costanzo, Lorella Cuccarini. Au mai fost şi 30 de muzicieni carabinieri, dar mai ales tot felul de secvenţe fără prea mare legătură cu muzica şi mai ales cu festivalul de la Sanremo. Au fost pe scenă, astfel, prinţesa Rania a Iordaniei, fotbalistul Antonio Cassano, antrenorul Marcello Lippi, regizorul James Cameron şi actriţa Michelle Rodriguez („Avatar”), baletul de la „Moulin Rouge” (Paris), actorii Cristiana Capodari şi Johnny Grove, ş.a.

Ramona Bădescu

Ediţia actuală a fost prezentată de Antonella Clerici – este evident că toate soluţiile propuse de organizatori în ultimii ani au fost neinspirate, sporindu-ne regretul că la cârma festivalului nu mai este Pippo Baudo sau că nu se apelează la Ramona Bădescu! Câştigătoare a fost declarată melodia „Per tutte le volte che…”, cântată de foarte tânărul Valerio Scana. La secţiunea „Speranţe” a triumfat Tony Maiello, cu „Il linguagio de la rosa”. În sfârşit, Premiul criticii, purtând numele unei mari cântăreţe dispărute, Mia Martini (se aude la Mamaia?) a fost adjudecat de Malika Ayane („Ricominciamo da qui”). Spicuim din lista participanţilor: Fabrizion Moro („Non e una canzone), Noemi („Per tutta la vita”), Irene Fornaciari (fiica faimosului Zucchero), alături de legendarul grup Nomadi („Il mondo piange”), câştigătoarea de acum câţiva ani, Povia („La verità”), Enrico Ruggeri („Musica”). N-au fost singurele nume cunoscute, fiindcă şi-au încercat şansa şi eternul candidat Toto Cutogno („Aeroplane”), Simone Cristicchi („Meno male”), Marco Mengoni („Credimi ancora”), Nino d’Angelo cu Maria Nazionale („Janmo ja”), Arisa („Malamoreno”), Irine Grandi („La cometa di Halley”). Controveraată a fost melodia „Italia amore mio”, cântată de cunoscutul Pupo lături de Emanuelle Filliberto (membru al fostei case regale de Savoia) şi de tenorul Luca Canonici. Deşi fluierată copios de public (sigur… republican!), melodia a ajuns, surprinzător (şi la ei sistemul de vot este alambicat şi neconcludent) în finală, alături de cântecele interpretate de Mengoni, Scana, ş.a.

Toto Cutugno

Sigur, mai este nevoie de o perioadă de sedimentare a impresiilor, de reascultare a melodiilor (deşi la Sanremo, în cele 4 seri, titlurile s-au tot reluat), dar nu ne putem împiedica să constatăm că anii marilor şlagăre nu par a se mai întoarce, nici la ei!!!

Teatrul Tănase la bilanț

Oana GEORGESCU

Anul 2009 a fost unul excelent pentru Teatrul de Revistă „Constantin Tănase" condus de Alexandru Arşinel, îndrăgitul actor, dar şi iscusit manager. Stagiunea 2009 a Teatrului de Revistă „Constantin Tănase" a debutat chiar pe 3 ianuarie 2009 cu spectacolul *"Idolii Femeilor"*, a cărui Premieră a avut loc pe 3 octombrie 2008, spectacol devenit în timp un succes de casă. Spectacolul *"Omul care a văzut moartea"* (regia: Constantin Dicu) s-a reluat după 2 ani de absență (Valentina Fătu, una dintre interpretele în rol principal, a fost în concediu de maternitate), a făcut şi face şi acum săli pline şi este un musical savuros după un libret de Octavian Sava, pe muzica lui Marius Țeicu. Aşa cum sunt şi spectacolele regizate de Bițu Fălticineanu – *„Dai un ban, dar face", „Scandal în Paradis", „Nimic despre papagali", „Bufonii Regelui", „Nevestele Vesele", „Întoarcerea Panterei Roz"* sau cele de turneu (din țară şi străinătate) *"Poftă bună la Tănase"* şi *„Alo, aici Revista"*. Ziua de 9 mai, Ziua Europei a marcat inaugurarea Teatrului de Vară "Constantin Tănase" – Grădina Herăstrău prin concertul extraordinar *"Ascultă, simte, descOPERĂ!"* organizat de Teatrul de Revista "Constantin Tănase" şi

Al. Arşinel, înconjurat de Miss-uri şi... invidiat de B. Fălticineanu

Asociația Tinerilor din România Pentru Cultură şi Normalitate. Cuvântul de deschidere i-a aparținut directorului Alexandru Arşinel, care a şi susținut un recital în aplauzele celor peste 2.500 de spectatori ce au umplut la refuz Grădina de Vară, devenită neîncăpătoare. *"Mi-am rezervat acest drept: să anunț redeschiderea, după 30 de ani a Grădinii de Vară din Herăstrău"* – ne-a spus Alexandru Arşinel. *„Când am preluat-o, gradenele din lemn se degradaseră, iar scena a luat foc. Mai mult, nu erau bani de investiții, iar teatrele şi grădina Boema abia supraviețuiau. După*

Baletul teatrului

'89, Teatrul de Vară, aflat inițial în subordinea Teatrului de Revistă, a fost dat în custodie Muzeului Satului, pentru ca, din 2000, să revină înapoi la Revistă. Am purtat primele discuții cu primarul de atunci al Bucureştilor, Traian Băsescu, referitor la consolidarea Sălii Savoy de pe Calea Victoriei şi a Grădinii de Vară din Herăstrău. Lucrările au demarat în 2003, iar în 2008 au fost aproape finalizate, cheltuindu-se aproximativ 2 milioane de euro pentru renovare. Acum este cea mai frumoasă grădină de vară din țară». Invitat de onoare a fost Vlad Miriță alături de care au evoluat nume consacrate ale scenei lirice din România - mezzosoprana Maria Jinga şi baritonul Iordache Basalic, dar şi LaGaylia Frazier din Suedia. Frumoasa interpretă şi actriță Ramona Bădescu i-a fost alături pe scenă actorului Alexandru Arşinel ca prezentator şi a interpretat un duet cu Vlad Miriță acompaniați de o orchestră de 80 de tineri instrumentişti şi de Corul de Cameră "Accoustic" dirijat de Daniel Jinga.

In perioada 14-16 iunie au avut loc manifestările cultural-artistice dedicate celui de-al X-lea Congres Internațional de Dacologie cu tema „EMINESCU 2009", eveniment care a comemorat 120 de ani de la moartea marelui poet. Programul acestui Proiect Cultural a inclus şi organizarea de către Societatea Cultural-Istorică DACIA REVIVAL INTERNATIONAL SOCIETY (preş.

Napoleon Săvescu) a unui spectacol de excepție la Grădina de Vară „Herăstrău", în colaborare cu Teatrul de Revistă. Ziua de 4 iulie a marcat tot la Grădina „Herăstrău" Premiera Estivală *"Nimic despre papagali"*. Deşi pare de necrezut, Teatrul Tănase a jucat toată vara, artiştii evoluând şi în cadrul Programelor Culturale „Cartier de Vară" şi "Bucureşti COOLtural" organizate de Primăria Bucureştilor la Grădina „Herăstrău", în toate parcurile bucureştene şi la Sala Rapsodia.

ZILELE BUCUREŞTILOR – 550 de ANI a fost o altă manifestare cultural-artistică unde Teatrul de Revistă a ținut capul de afiş şi care a culminat pe 20 septembrie cu inaugurarea Sălii SAVOY din calea Victoriei 33-35. Au fost prezenți atunci Preşedintele României – Traian Băsescu însoțit de soția sa Maria, Primarul General Sorin Oprescu, Margareta Pâslaru, actorii Horia Şerbănescu, Mircea Albulescu, George Ivaşcu, Georgiana şi Ivan Patzaichin, Octavian Bellu, Andreea Esca şi Alexandre Eram, alături de laureatele unor Finale Mondiale ale unor concursuri de frumusețe. Aceştia au asistat la un spectacol-colaj alcătuit din cele mai reprezentative momente artistice din Stagiunea 2009. Mutarea propriu-zisă va avea loc însă în luna aprilie şi va fi marcată de două premiere: comedia muzicală „O premieră furtunoasă" de Marius Țeicu şi Octavian Sava (regia Cezar Ghioca), cu Valentin Teodosiu şi Adriana Trandafir în rolurile principale, şi „Aplauze, Aplauze" (regia Bițu Fălticineanu), spectacol dedicat celor peste 30 de ani de carieră a cuplului Stela Popescu-Alexandru Arşinel. Turneele efectuate în Spania, Israel şi Rep.Moldova au fost o încununare a Programului „Români pentru Români" inițiat cu câțiva ani în urmă de Teatrul de Revistă „Constantin Tănase" şi Primăria Municipiului Bucureşti.

Începutul lunii decembrie a marcat un eveniment special în cariera interpretului Alexandru Arşinel: lansarea la Restaurantul „Allhambra" al Biancăi şi lui Marian Sârbu a două albume intitulate „EVERGREEN" şi „CÂNTECE DE CRĂCIUN" (Casa de Discuri „Electrecord"). Bianca, solistă a Trupei Exclussiv, este şi actriță a Teatrului de Revistă. Cea de-a X-a ediție a Trofeului „MIHAI MAXIMILIAN" acordat de Fundatia STELAR a Stelei Popescu şi a lui Alexandru Arşinel i-a avut ca laureați cu Premii de Excelență pe Margareta Pâslaru şi pe regizorul Bițu Fălticineanu. Toate aceste realizări ale unui an excepțional au fost răsplătite cu o serie de Premii, Distincții şi Trofee obținute în 2009 de Teatrul de Revistă „Cosntantin Tănase", de colectivul acestuia şi de directorul Alexandru Arşinel, din nou pe podium alături de Stela Popescu la Gala "Zece pentru România": Premiul Special pentru SHOW-BIZ (Gala CONFIDENȚIAL Media - Sectiunea SHOWBIZ), Premiul Special "CEI MAI DE ÎNCREDERE ROMÂNI" - Stela Popescu şi Alexandru Arşinel, Premiul Revistei CONFIDENȚIAL pentru SHOWBIZ acordat cuplului Stela Popescu şi Alexandru Arşinel, Premiul pentru MANAGEMENT TEATRAL acordat de Revista "ACTUALITATEA MUZICALĂ" a Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România, Premiul de Excelență pentru Alexandru Arşinel la Gala Anului "EROII din RING" organizată de cotidianul RING la 1 AN de la apariție, Premiul Special la Gala *"CELEBRITĂȚILE ANULUI"*, Gala Premiilor VIP care a sărbătorit *"Performanța în echipă"* şi Premiul Revistei VIP acordat directorului Alexandru Arşinel pentru deschiderea Grădinii de Vară "HERĂSTRĂU", PREMIUL "OMUL ANULUI 2009 – 10 pentru ROMÂNIA, 10 pentru ISRAEL" acordat actorului Alexandru Arşinel de către CENTRUL CULTURAL ISRAELIANO-ROMÂN cu ocazia turneului efectuat in Israel sau PREMIILE Anului 2009 pentru ARTĂ şi CULTURĂ acordate directorului Alexandru Arşinel şi colectivului Teatrului de Revistă "Constantin Tănase" de către Comisia de Cultură a Primăriei Municipiului Bucureşti. (Foto: Gabriel Boholț, Dragoş

M. Pâslaru, Al. Arşinel, N. Lăzărescu

Stela Popescu

Jula şi prietenii

Ana-Maria SZABO

Am scris în dese rânduri despre uimitoarele spectacole de la Teatrul muzical „Nae Leonard", intitulate „Alexandru Jula şi prietenii". Din păcate, din motive probabil de natură economică, după câţiva ani incredibila şansă a gălăţenilor de a se întâlni cu toate vedetele muzicii româneşti a încetat. În schimb, există la postul local TV Galaţi o emisiune săptămânală cu acelaşi titlu, unde din nou acelaşi inepuizabil şi veşnic tânăr Alexandru Jula invită artişti de valoare din toată ţara. Şi iarăşi ne vine pe buze întrebarea: „De ce la Galaţi Jula poate şi la Bucureşti nici o televiziune nu are o iniţiativă similară?": jos pălăria pentru tot ce face remarcabilul artist pentru muzica românească în general! Ne spunea la ultima noastră întâlnire că una din emisiunile lui anterioare, având-o ca protagonistă pe Marina Voica, s-a difuzat de câteva ori şi la TVR Iaşi. Poate le va prelua şi TVR… Bucureşti, tot nu se face nimic la postul public pentru artiştii reputaţi! La ediţia la care am fost prezenţi, invitaţi au fost Alina şi Romeo Negoiasă, liderii formaţiei Alesis. După cum se ştie, aceştia colaborează fructuos cu Irina Loghin, Fuego, Marina Voica, Gabriel Dorobanţu, Adrian Enache, dar au şi prestaţii independente extrem de apreciate. Proaspăt întorşi de la Chişinău, unde repurtaseră un adevărat triumf, cei doi câmpineni au făcut un adevărat tur de forţă, interpretând nu mai puţin de 12 piese în cele 2 ore de emisiune! În rest, au fost zeci de telefoane, concursuri la care s-au câştigat CD-uri cu Alesis, dar mai ales mesaje de simpatie pentru Jula şi invitaţii săi, care au putut constata cât de cunoscuţi şi îndrăgiţi sunt şi în judeţele Galaţi, Brăila, Tulcea, Vrancea. Am reascultat piese cunoscute ale formaţiei Alesis, cum ar fi „Bună seara, dragi români!" (prelucrarea după *Rapsodia I* de G. Enescu), „Cu prieteni lângă tine", „Ce frumoasă eşti tu, lume!", „Părinţii", „Suflet de român", „La mulţi ani", dar şi preluări ce pun în valoare vocea de excepţie a Alinei: un colaj Maria Tănase, un altul internaţional, potpuriu de sârbe din Muntenia, „Inimă de dor, nu ştii" (I. Sărăroiu), „Moldovenească" şi un video-clip plin de culoare cu piesa „Şaraiman" (R. Puceanu).

Al. Jula şi grupul Alesis

Timp de 2 ore în fiecare sâmbătă, de la 15 la 17, Alexandru Jula aduce în casele oamenilor, cu generozitate şi colegialitate, la TV Galaţi, talentul artiştilor importanţi ai ţării. Dacă am putea, sincer, l-am „transfera" la Bucureşti!

Mădălina Manole - come-back

Dorin MANEA

La scurt timp după ce a devenit mămică pentru prima oară, Mădălina Manole îşi pregăteşte cu minuţiozitate come-back-ul pe scena muzicală românească.

După o perioadă în care artista şi-a dedicat în totalitate timpul băieţelului ei Petru, în urmă cu câteva zile artista a terminat înregistrările pentru noul său album pe care îl va lansa împreună cu MediaPro Music la începutul acestui an.

"Mă pregătesc de un *refresh* pentru tot ce înseamnă muzica pe care simt să o cânt acum dar şi pentru imagine. Vin cu melodii noi, câteva cântate în limba engleză, în care se vor regăsi îndrăgostiţii, o nouă faţă a site-ului madalinamanole.ro şi pregătesc concertele de lansare a materialului nou în mai multe oraşe.", povesteşte artista.

Albumul se va intitula "09 Mădălina Manole" şi va conţine 12 piese alese cu atenţie, 9 în limba română şi 3 în engleză, perfecte pentru cei care trăiesc poveşti de iubire.

Concert in the Sky

Oana GEORGESCU

A lua cina suspendat în aer, a participa la un meeting, a viziona un concert sau un spectacol, o competiție sportivă sau o cursă de Formula 1 suspendat la 50 de metri deasupra pământului este un concept inedit, dezvoltat de către belgianul David Ghysels şi prezent în aproape 30 de țări din întreaga lume. Din această vară şi românii se vor putea bucura de experiența unică numită simbolic "Dinner in the Sky".

"Este destinat celor care doresc să transforme un lunch sau un dejun, o întâlnire obişnuită, vizionarea unui eveniment sau audiția unui recital sau concert, într-un moment inedit care se poate modifica după imaginația fiecăruia

în *Breakfast in The Sky, Lunch in The Sky, Cocktail's in The Sky, Meeting in The Sky, Black Jack in The Sky Café in the sky sau Music in The Sky*

Un astfel de eveniment are loc pe o "masă" suspendată la minimum 50 metri, amplasată oriunde sunt 500 mp, disponibilă pentru o sesiune de 8 ore, pentru 22 de persoane şi 3 oameni din personal şi care poate fi împărțită sau personalizată în raport cu dorințele şi imaginația clientului. Evident, daca evenimentul este de anvergură (mai ales în cazul concertelor şi curselor auto), în

acelaşi loc pot fi amplasate mai multe astfel de mese. *"Investiția inițială este un aspect confidențial prin contractul semnat cu furnizorul şi creatorul conceptului, însă investiția de bază, adică masa propriu-zisă, costă aproximativ 150.000 de euro"* - declara Ovidiu Barbier, partener alături de Cătălin Dumitrescu în această veritabilă afacere. La aceasta sumă se adaugă costuri de logistică, personal şcolarizat în Belgia, instructori din partea furnizorului, contracte de închiriere cu companii de macarale şi de pază, ambulanță, autorizații, teste, generatoare şi racorduri electrice, toalete ecologice, corturi, fotografi, operatori şi ansambluri de primire. Organizatorii colaborează cu INMH care monitorizează permanent direcția şi viteza vânturilor, foarte importantă pe perioada desfăşurării evenimentului. Având în vedere faptul ca acest concept are un caracter aparte, pentru *"Dinner in the Sky"* există exclusivitate pe piața românească de entertainment.

Primele concerte, recitaluri şi audiții muzicale la înălțime au avut loc la Bruxelles, în Belgia, țara de origine a creatorului său, care a reuşit să exporte acest concept în 26 țări de europene şi în SUA. Care, să recunoaştem, este şi va rămâne unic pentru toți aceia care îşi pot petrece cel puțin o oră în...aer, într-o atmosferă de poveste. *"Pe lângă lunch-urile obişnuite şi chiar dacă nici un eveniment nu va semăna cu altul, acest concept doreşte să ofere împlinirea unui vis, o aventură căreia nu-i poți rezista sau clipe magice, de neuitat"* – a adăugat Ovidiu Barbier. *"Evenimentele cultural-artistice pe care le vom organiza frecvent sau personalitățile invitate din diferite domenii se vor afla la propriu la...înălțime, iar noi vom arăta Europei şi lumii adevăratele valori şi locurile deosebite ale Bucureştilor şi ale României. Pentru că DITS este o afacere mobilă pe care o vom lansa oficial la începutul lunii mai".*

Trebuie să recunoaştem însă că posibilitatea de a asculta un virtuoz instrumentist şi chiar un concert susținut de o miniorchestră, suspendați deasupra oraşului, este unică.

Foto: dinnerinthesky.ro

Alina din Craiova

Marius GHERMAN

Ne aducem aminte că, atunci când s-a lansat la un concurs inter-judeţean la TVR, Ramona Bădescu avea 4-5 ani şi cântecul, aparţinând tatălui său, compozitorul Cristel Bădescu, se chema "Sunt Ramona din Craiova". Iată că acum a apărut la orizont o altă olteancă talentată foc, adevărată colecţionară de premii. Am remarcat-o la câteva concursuri importante pentru copii şi am aplaudat-o la Sala Palatului, în spectacolul aniversar Jolt Kerestely, unde a dat viaţă emoţionant unor creaţii ale compozitorului.

Alina-Manuela Păun s-a născut la 17 octombrie 1995 la Craiova şi are talente artistice multiple, pe care părinţii i le cultivă de mică. Astfel, a făcut dans sportiv, cursuri de foto-modele, dansuri populare şi studiază pianul. Cele mai mari succese din cariera ei, care numără 7 ani, sunt legate de creaţiile în primă audiţie pe care i le-a încredinţat Jolt Kerestely – "Ne învăţaţi" (în varianta engleză – "You're Teaching Us") şi "Vine iarăşi circul", care i-au adus trofeul festivalului internaţional "Aurora boreală" de la Ruse (Bulgaria), premiul I la concursul "Mini Mega Star" (Bucureşti), Trofeul festivalului internaţional "Delfinul de aur" (Năvodari), Trofeul la "Ursuleţul de aur" (Baia-Mare). Amuzat, dar şi perplex, compozitorul ne spunea că piesa care i-a adus atâtea succese peste hotare n-a fost destul de bună pentru… „Mamaia copiilor"!! Să ne mai mirăm, când acolo, în fruntea juriului este un poet, nu un om de muzică? În octombrie 2008, Alina Păun a lansat un CD incluzând toate piesele premiate la festivalurile naţionale şi internaţionale la care a luat parte, compuse de Jolt Kerestely pe versuri de Viorela Filip şi Marian Stere. A fost anul în care era cât pe-aci să ajungă, aşa cum spera, în finala Eurovision Junior, obţinând al treilea punctaj în finala naţională, cu melodia "Voi cânta pe Broadway", ceea ce îi dorim din inimă să se întâmple într-o bună zi!

Întorcându-mă pe firul timpului, revenim la vitrina cu trofee a micuţei campioane, descoperind aici că a mai câştigat şi Trofeul "Flori de gheaţă"(Bucureşti), Premiul I şi Premiul special Radio România la "Mamaia copiilor", Premiul II la festivalul internaţional "Ti amo" (Oneşti), Trofeul "Suflet de stea" (Aleşd), Trofeul la Craiova, un premiu special la Costineşti, un premiu III la "Mamaia copiilor", alte premii I la Năvodari, Pucioasa, San Nicandro Carganico (Italia), Baia-Mare, Bucureşti, Techirghiol, Craiova – o sumedenie de premii II. Cel mai puţin a primit o menţiune pe când avea 8 ani!

Micuţa vedetă este binecunoscută de la posturile de televiziune şi din presă, piesele sale circulă pe *you tube*. Este vorba de cântece cum ar fi "Valsul vrăjitor" de Gigi Rădulescu, "Coşarul" de N. Kirculescu, "La zoo" de Gabriela Sauciuc Cicone, "De-ar fi dorul" de Cornel Fugaru, "Moş Crăciun" de Marcel Iorga, dar mai ales piesele de Jolt Kerestely de pe albumul amintit: *În pas de step*, *Floare ce visează*, *Trenul cu vise*, *Rugă pentru El* (inclusiv în duet cu Cătălin Crişan), *Am să fiu cântăreaţă* - plus, fireşte, cele trei hit-uri deja amintite. Îi admiră în mod deosebit pe Ştefan Bănică jr., Christina Aguilera, Sarah Vaughn, Céline Dion, Mariah Carey (după cum se vede, nu are idoli între solistele de la noi!). Important este că Alina dovedeşte seriozitate, fiind o perfecţionistă marcată de disciplină. Profesorul ei de la clasa de muzică uşoară a Palatului Copiilor din Craiova, Dumitru Iliuţă, are numai cuvinte de laudă la adresa ei. Unul din membrii juriului a caracterizat-o drept "frumoasă, talentată, originală, cu o voce de excepţie"; Alina Păun ar trebui să confirme acum şi la nivelul adolescentin premiile obţinute şi aprecierile superlative.

Superstaruri

Mihai CHIHER

Asociaţia Artmed a organizat la Bacău o nouă ediţie a unui festival internaţional pornit cu mari ambiţii anul trecut, „Superstar Fest". Concurenţi din mai multe ţări, un imn frumos, program variat (momente coregrafice cu grupul Klass Dance), petreceri şi tombole pentru invitaţi. Sala Ateneului din Bacău a fost martora unor evoluţii promiţătoare, în faţa unui juriu condus de compozitorul Marius Ţeicu, alături de care au „oficiat" tânără solistă Aida Borovină (credem însă că mai are până la a emite opinii de specialitate…), o profesoară de muzică, un redactor de la TVR Iaşi (dar acest post nu a filmat, cum era normal!) şi 3 reprezentanţi ai unor festivaluri internaţionale din Macedonia, Ucraina şi Georgia.

Alina Tuduriu

A fost un tur de forţă pentru juriu, fiindcă au fost audiaţi numeroşi concurenţi. La categoria cea mai mică, 6-8 ani, a câştigat cunoscutul Ştefan Atârgoviţoae, în timp ce la 9-10 ani românii s-au înclinat în faţa lui Kristian Demjanski. La 11-12 bucureşteana Andrada Popa (cu piesa lui George Natsis „Mai stai") a reuşit să devanseze soliste cu palmares, cum ar fi Andreea Pavăl, Codruţa Barariu, Denisa Cioată, Andreea Bezărău. După evoluţia convingătoare din finala selecţiei naţionale Eurovision Junior, Georgiana Blăgescu din Piatra-Neamţ nu a avut probleme în a se impune la 13-15 ani, cu piesa lui Claudiu Bulete „Legenda sânzienelor" (cu o inspirată). Şi aici au fost rivali pe măsură, cum ar fi Andrei Liocă sau Mihaela Chisnencu (Rep. Moldova). A fost introdusă şi atractiva secţiune Grupuri, dominată de Andrada (Popa) şi Andrei (Loică), cu o versiune interesantă, semnată G. Natsis, a poeziei lui Grigore Vieru „Ca prima oară" (se cunoaşte şi marele şlagăr al lui Ion Aldea Teodorovici pe acelaşi text). Pe locul II, „la mustaţă", s-a clasat grupul Superstar din Bacău, cu „Generaţia noastră" de Romeo Cozma; alături de Andreea Pavăl a evoluat cu aplomb simpatica prezentatoare a festivalului, Andreea Tuduriu (ea a dat viaţă şi imnului manifestării). Pe locul 3, Diaden din Focşani – cu gemenele Diana şi Denisa Simion („Dă, Doamne, cântec" de V. Gavrilă). Trofeul a revenit unei alte reprezentante a valoroasei şcoli de la Piatra-Neamţ, Georgia Acatrinei, de la 9-10 ani.

La Bacău, ne-am bucurat să urmărim adevărate speranţe ale muzicii uşoare româneşti, care au dat viaţă convingător unor creaţii semnate Ion Cristinoiu, Virgil Popescu, Ion Aldea Teodorovici, Eugen Ungureanu, Nicolae Caragia, Cristian Faur, Bujor Mişcuţia, Zoia Alecu, Gabriel Băruţă, Jolt Kerestely, Laura Stoica, Marius Ţeicu. Copii, creşteţi mai repede, avem nevoie de voi!

Cornel Fugaru și SINCRON...

„...de la Beat la Rock”, așa a intrat în primăvară emisiunea „Remix” difuzată de TVR Cultural duminica, o datorie de ani de zile întinsă pe două episoade. Marea problemă au constituit-o interviurile, pentru că prin „Sincron”, în perioada 1963-1978 au trecut mulți instrumentiști, nu oarecare. Din prima perioadă beat păstram cu sfințenie declarațiile chitariștilor Alexandru Arion și Dan Voinescu, la care am adăugat liderii – Cornel Fugaru (solist, organist și compozitor) respectiv Emil Kost, eminența blondă, omul din umbră a cărui voință a fost la început! În ultimul moment l-am prins pe Sabin Pautza (background vocal alături de Voicu Enăchescu și Gabi Purdea!), iar cu roluri episodice (dar notabile de fiecare dată în context) pe chitaristul Doru Tufiș (care a înregistrat materialul pentru discurile licențiate de Amiga) și bateristul Ion Cristian.

Refrenele etno „Sincron” răsună și astăzi, re-remixate de puștani care încearcă să prindă din urmă trendul care a făcut furori atunci, ca și după 1989! Mai puțini știau că acestea au apărut în urma unei interziceri de a mai cânta în engleză, la TVR, în direct (pentru că altfel Electrecord a editat și un EP cu preluări, cele două cu scandal înregistrate așadar ca la mama lor)! Iar dacă formulei beat i se mai poate reproșa tehnic câte ceva (instrumentele fiind manufacturate de Arion, dealtfel cu efecte benefice în sound-ul de început), imprimările cu cei doi regretați saxofoniști Ștefan și Ion Berindei stau în picioare peste decenii, secole! Din păcate, aceștia n-au cântat mai mult de un an, emigrând la sfârșitul turneului în Israel din 1969.

În 2004, când emisiunea „Atenție, se cântă!” prezidată de Horia Moculescu a pus în scena Sălii Radio concertul aniversar „Cornel Fugaru-40 de ani”, a fost editat un cvadruplu CD cu foarte multe restituiri „Sincron” pe două dintre discuri, precum și cartea biografică scrisă de Oana Georgescu. În emisiunea tv, avizații au descoperit încă cel puțin 10 piese, majoritatea aparținând celei de-a doua formule de aur – aceea cu chitariștii Silviu Hera și Gerhard Gerl plus basistul solist Mircea Tudoran! Pe ei nici nu i-am avut intervievați, din păcate, ceea ce crește mult șansele de a reveni asupra celui de-al doilea episod (nu-i vorbă că

nici în primul n-am epuizat filmările la dispoziție). Cât despre primul team, am montat în premieră cele trei colinde adaptate beat, înregistrări din Radio nedifuzate într-o perioadă în care încă nu se luau vacanțe de Crăciun!

Rămâne pe retina melomanilor, firește, filmul „Împușcături pe portativ” cu Margareta Pâslaru și Nancy Holloway, din 1967, dar nu se putea să nu amintesc musai și de prima încercare, din același an – un scurtmetraj numit „8 minute de vis” – de iterare a atmosferei chitarelor electrice din anii ’60, detonate de „The Shadows” și al lor film epocal „The Young Ones”! România (comunistă!) de atunci, atât cât apare în cele două pelicule (dar și în filmările TVR cu „Sincron”) ar trebui să dea mai mult de gândit contemporanilor. Ce să mai spun despre Mircea Plopschi, prietenul din copilărie al lui Fugaru, care s-a lansat în Brazilia, practic în același timp, cu gloria beat sudamericană „The Fevers”, cu aceeași preluare „Wooly Bully”, saxofonistul urmând o carieră de producător strălucitoare, până în poziția de vicepreședinte Sony!

Dincolo de toate, rămâne personalitatea unică a muzicianului Cornel Fugaru (indiferent de câte concursuri a câștigat în următoarea carieră solo) care, înainte de a vota cu muzica ușoară, a fost un rocker cu acel spirit liber unic, refuzând compromisurile dar păstrând muzica la cote superlative.

Doru IONESCU

Vunk - “DAU ALARMA!”

La trei luni de la lansarea videoclipului “La orice oră”, Vunk revine cu un nou single şi un nou clip menit să transmită un mesaj puternic. “Dau alarma!”, piesa pentru cei care mai cred încă în asemănări şi nu în deosebiri, se bucură de un videoclip filmat pe velodromul stadionului Dinamo din Bucureşti, avându-l în rolul principal pe Andrei, un băiat de 17 ani, bolnav de autism.

“Videoclipul este semnalul nostru de alarmă faţă de cei care întorc spatele celor care au nevoie de ajutor. Faţă de cei care închid ochii atunci când văd un om bolnav. Faţă de cei care cred că lumea noastră este mai bună sau mai frumoasă decât lumea celor care suferă de autism”, a declarat Cornel Ilie.

Lansarea noului clip a avut loc pe 09.09.09 la ora 9 pm, pe site-ul oficial www.vunk.ro. Va putea fi văzută pe site şi a doua variantă de videoclip făcută în întregime de fanii trupei, cu ajutorul echipei de la homemade.ro, în urma concursului “Tu faci următorul clip Vunk”.

Sorin BANU

Voiculeţ sufletist

Întors de curând din America, locul în care a pregătit o inedită colaborare împreună cu Cirque du Soleil, muzicianul Nicolae Voiculeţ se alătură micuţului Theodor Rădulescu, un copil nevăzător dar cu un talent muzical deosebit, care la numai 8 anişori stăpâneşte ca un maestru arta pianului.

Evenimentul a avut loc în foaierul Filarmonicii Banatul din Timişoara, unde Nicolae Voiculeţ i-a îndeplinit lui Theodor un vis mult aşteptat, acesta primind în dar un nai profesionist. “Toate instrumentele au ceva special. Pianul te dezvoltă armonic, dar naiul te hrăneşte, îţi dă aripi”, declară muzicianul.

Nicolae Voiculeţ nu se află la primele manifestări de acest gen, ci şi-a dedicat viaţa şi muzica activităţilor caritabile. Astfel, a organizat un turneu în Statele Unite ale Americii pentru sinistraţii din România, în urma dezastrelor produse de inundaţii. A participat la un concert de solidaritate în beneficiul victimelor inundaţiilor din SUA şi România, susţinut la Boston. A participat la concertul umanitar de la Chicago, pentru strângere de fonduri in vederea construirii unei clinici în New Orleans după uraganul Katrina. Acum pregăteşte un

concert inedit, care vine în întâmpinarea copiilor neajutoraţi dar cu talente muzicale deosebite.

„Mulţumesc Clubului Lions din Timişoara, iar marelui fotbalist şi prieten, Dorinel Munteanu, îi mulţumesc pentru tot suportul lui de a face posibil realizarea acestui vis’’ declară artistul.

Gabi MATEI

Şerban de la Animal X - “Omul Verde”

După ce şi-a adjudecat titlul de Ambasador al Mediului în campania Play to Stop – Europe for Climate iniţiată de Comisia Europeană şi MTV Networks International, Şerban Copot, alias Hienă, de la Animal X, artist MediaPro Music, membru fondator al ONG-ul Generaţia Verde, organizaţie neguvernamentală independentă, apolitică, nepartizană şi non-profit ce funcţionează în spiritul protejării şi regenerării mediului înconjurător, a fost nominalizat în cadrul celei de a III-a ediţii a Galei Premiilor Revistei Infomediu Europa la premiul „Omul Verde”, eveniment organizat de către Grupul de presă Reporter, sub patronajul Agenţiei Naţionale pentru Protecţia Mediului, Gărzii de Mediu şi Administraţiei Fondului pentru Mediu.

Surpriză, Şerban şi-a adjudecat cel mai important premiu al serii, “Premiul Cel Mare” pentru acţiuni cu ecou notabil în domeniul protejării mediului înconjurător. “Să fii verde înseamnă să priveşti către viitor, înseamnă speranţa că România se va putea mobiliza în timp util pentru a putea contribui concret la efortul internaţional de luptă cu schimbările climatice”, declară Şerban.

Dorin MANEA

Andreea Bălan în... musicaluri

Daniel LUNGU

De anul trecut, Andreea Bălan a schimbat structura show-urilor pe care le prezintă pe scenă. Din dorința de a oferi un spectacol cât mai complex, cântăreața-dansatoare oferă spectatorilor şansa de a retrăi atmosfera din musicaluri precum *Moulin Rouge*, *Chicago*, *Mamma Mia* sau *Nine*.

Andreea le propune organizatorilor de concerte patru variante de spectacol: show Andreea Bălan, show Andreea B şi Petrişor, show-ul special de nuntă şi Lecția de dans. De fapt, fiecare "pachet" se transformă într-un spectacol de revistă cu multe costumații şi stiluri de dans.

Pentru primele două show-uri enumerate mai sus, Andreea schimbă 9 ținute, apoi ea şi fetele sale se costumează, în câteva secunde, în alte ținute. In acest timp, coregraful şi entertainer-ul Bursucu' pregăteşte publicul pentru ceea ce urmează.

La show-ul interactiv "Lecția de dans", AB schimbă 12 ținute, având rochii speciale pentru salsa, samba şi rock&roll la dansurile pe care le prezintă împreună cu Petrişor Ruge. În acelaşi timp, dansatoarele Andreei îmbracă ținutele pentru dansurile charleston, tango şi costum popular pentru Căluşarii.

Momentul surpriză al show-ului îl reprezintă dansul arăbesc – cu ingrediente cum ar fi ritmuri orientale, salbe, costume de cadâne şi mişcări de Bollywood.

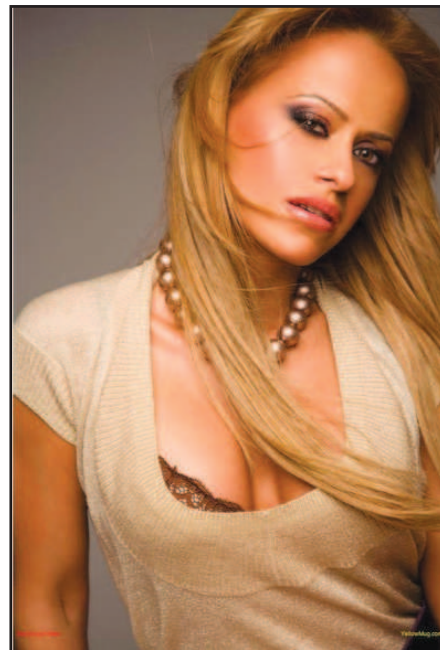
Andreea declară: "În 2010, nu promovez un album, ci melodiile lansate în ultimele luni". Site oficial: www.andreeabalan.ro

Anda Adam – single, clip, Eurovision

Anda Adam, împreună cu MediaPro Music, a lansat un single intitulat "My Love On You", iar la mai puțin de 24 de ore de la postarea sa pe youtube, "My Love On You" a avut peste 4.000 de viewuri. Este o melodie de clubbing, un stil diferit de cel cu care Anda şi-a obişnuit până acum publicul şi totuşi o piesă care i-a atras noi admiratori.

O croma imensă, ținute extravagante şi coregrafii senzuale, acestea sunt câteva elemente esențiale pentru un videoclip reuşit, de data aceasta unul de imagine, primul de acest gen din cariera artistei, sub atenta supraveghere a regizorului Iulian Moga. Aşadar single-ul se bucură acum şi de un videoclip viu care ne-o prezintă pe Anda Adam într-o ipostază nouă, plină de senzualitate. "Mi-a plăcut foarte tare scenariul propus de Iulian, mai ales că nu mai făcusem până acum un clip de imagine 100%", mărturiseşte artista.

Cântecul este compus de Mihai Ristea, unul dintre membrii trupei Montuga şi este piesa ce marchează reinventarea Andei Adam, transformare ce subliniază încă o dată versatilitatea artistei şi dorința sa de a fi mereu actuală, în concordanță cu tendințele pieței muzicale.

Împreună cu Connect-R şi piesa "Surrender" compusă de Zoltan Pop (Zozo) şi Răzvan Matache (Zrecords), Anda Adam se află printre cei 16 artişti aleşi de juriu pentru Selecția Națională - Eurovision 2010. "Este pentru prima oară când particip la Eurovision şi nu pot spune că mi-am pus toate speranțele în asta. Cel mai important este să ştim că am marcat şi acest punct în cariera noastră şi că am făcut-o aşa cum trebuie", spune Anda.

Sorin BANU

Flash intern

Anton MIHAI

În urmă cu câteva săptămâni anunţam succesul piesei “Hot” în topul Billboard - Hot Dance Airplay. Acum a venit rândul Marii Britanii, topul cu cele mai cântate piese în cluburi afişând un nou number one, şi anume “Hot” ! Iar melodia a început să aibă difuzări şi la BBC RADIO ONE. Reuşitele din Statele Unite şi Marea Britanie fac din **INNA** cel mai bun artist român al momentului la nivel internaţional. Succesul repurtat de Inna alături de producătorii ei Play&Win şi casa de discuri Roton plasează muzica românească într-o galerie selectă.

Fetele visează la Mr. Right. Pentru **ROXY ROCKS** (ex-Heaven), care i-a schiţat deja profilul în videoclipul Mr. Right, el trebuie să fie înainte de toate, talentat. Roton şi Roxy Rocks au plecat în căutarea lui Mr. Right alături de echipa . Cântă sau dansează bine? Are talent la scris? Desenează frumos?

Roxy Rocks

DJ LAYLA a devenit artista favorită a ruşilor: piesa “Single Lady” a urcat pe locul 1 in clasamentul celui mai mare radio din Rusia - Europa Plus Moscow. Artista a bifat încă un succes al unui proiect românesc în afara ţării, demonstrând ca şi în România se face muzică de top. Ea promovează noul single “City of Sleeping Hearts”. La sesiunea foto oficială pentru noul single a putut fi admirată alături de artistă şi noua “voce” - Dee-Dee (Deea Megastar). “Ca urmare a acestei reuşite, în acest moment ducem tratative pentru semnarea unui contract de booking atât pentru Rusia, cât şi pentru piaţa internaţională“ - declară producătorul muzical al proiectului, Radu Sârbu.

AKCENT, unul dintre cele mai de succes proiecte româneşti la nivel internaţional, a pornit anul 2010 cu dreptul lansând un nou single – „Make Me Shiver (Wanna Lick Your Ear)”, creaţie Adrian Sana, cu versuri provocatoare lăsând frâu liber imaginaţiei. Videoclipul, a cărui regie este semnată de Iulian Moga, prezintă o altă faţă a băieţilor de la Akcent, schimbarea fiind evidentă şi în sound-ul piesei. Noul an se anunţă unul plin pentru băieţi: Adi, Mihai şi Sorin au început anul pe scenă, în Azerbaidjian iar agenda de concerte internaţionale a trupei este plină, anunţându-se evenimente în Germania, Turcia, Rusia, Polonia, Egipt.

Totul a pornit în 1996 în Bra ov, cu doi liceeni - Florin şi Mihai. “Am fost surprinşi de modul în care Anya a decis să plece. Ne cerem scuze că albumul la care munceam de aproape 2 ani nu va apărea în primăvară. Luăm totul de la zero! Din luna martie 2010 concertele live **Hi-Q** vor fi prezentate într-o formulă nouă, la band adăugându-se două voci feminine”- declară Florin Grozea şi Mihai Sturzu Hi-Q

Inna

Formaţia **BERE GRATIS** anunţă încetarea colaborării cu Vlad Vedes (chitară) şi Nicu Avram (bass). Din respect pentru timpul petrecut împreună şi contribuţia foştilor noştri colegi la muzica Bere Gratis alegem să nu comentăm motivele acestei despărţiri. În perioada imediat următoare, formaţia va activa în formula: Mihai Georgescu – solist vocal, Robert Anghelescu – clape, Marian Săracu – tobe, Marius Bob – chitară (colaborator) şi Radu Vastag – bass (colaborator). Mulţumim presei pentru tot ce a făcut pentru noi în cei aproape 12 ani de Bere Gratis.

SMILEY şi-a lansat site-ul oficial - . Noul single “Plec pe Marte” - o colaborare cu Cheloo de la Paraziţii a intrat deja în playlist-ul tuturor posturilor radio. Piesa va fi inclusă pe primul dintre cele două albume semnate Smiley - primul fiind acustic şi cel de-al doilea electro.

“Morena”- piesa creată de **TOM BOXER**, combinaţia dintre ritmul de club şi vocea senzuală a **ANTONIEI**, a cucerit inimile ascultătorilor, fiind cea mai difuzată piesă românească a momentului. A fost filmat şi videoclipul piesei. Cântecul anunţă apariţia celui de-al treilea album semnat Tom Boxer, cel care semnează şi regia clipului.

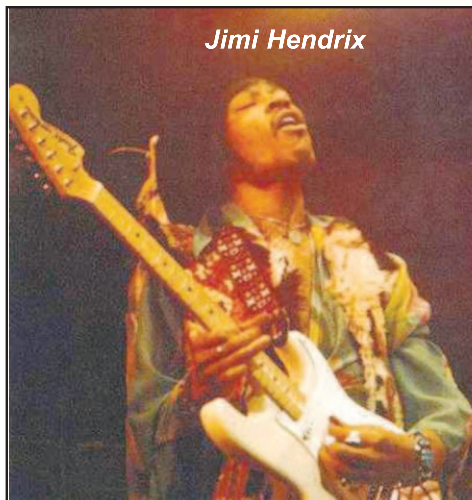
După Montuga, Nexx, Marius Nedelcu, Sophia, casa de discuri MediaPro Music scoate la rampă un nou proiect muzical: LLP & John Puzzle feat. Criss-T, formula de 3 care aduce pe lângă un sound inovator şi un produs de calitate occidentală. Piesa ce le marchează debutul se intitulează “I Miss You” şi poate fi uşor confundată cu povestea oricărui adolescent îndrăgostit.

Mondo pop

Anton MIHAI

Au trecut 22 de ani de la debutul solistei **Enya**. În tot acest timp, cu peste 70 de milioane de albume vândute, 4 premii Grammy câştigate şi trei World Music Awards, Enya a devenit unul dintre cei mai apreciaţi artişti din lume. „The Very Best Of Enya” adună pentru prima dată laolaltă muzica creată de artistă împreună cu partenerii săi, Nicky şi Roma Ryan pe parcursul acestei perioade. Părţile de inspiraţie din muzica clasică, atmosfera celtică şi părţile de o sensibilitate extraordinară sunt împletite pe acest Best of, validând momentele deosebite ale unei cariere extraordinare.

Robin, Barry şi Maurice sunt cei trei fraţi care au făcut istorie sub numele de **Bee Gees**. Ei sunt membri atât ai prestigioaselor galerii The Rock and Holl of Fame şi Songwriters Hall of Fame, câştigători ai premiului Lifetime Achievement (2000) şi Legend Awards (2003) din partea Recording Academy, cât şi câştigători a şapte premii Grammy, a premiul BMI Icon şi a premiului Lifetime Achievement în 1997 în cadrul Brit Award. Pentru a-şi celebra aniversarea de aur, trupa va lansa un Best Of numit „The Ultimate Bee Gees”, un dublu CD retrospectiv care conţine o selecţie a unor hituri ce au rămas în topuri săptămâni de-a rândul.

Jimi Hendrix

Bine-cunoscuta formaţie canadiană rock **Rush** a lansat primul său best of- Working Men, o compilaţie de 12 piese. Rush - adică Geddy Lee, Alex Lifeson şi Neil Peart - a rămas fără îndoială cea mai inventivă trupă rock din istorie, fiind cunoscută atât pentru virtuozitatea sa muzicală, cât şi pentru versurile sale ieşite din tipar. Rush deţine 24 de discuri de aur şi peste 14 discuri de platină având vânzări de peste 25 de milioane de unităţi doar în Statele Unite. Cei de la revista Rolling Stones au declarat că: “Rush nu mai are aceeaşi însemnătate ca în perioada anilor ’76 sau chiar ’96, ci dimpotrivă are o semnificaţie mult mai importantă în prezent.”

Bee Gees

Binecunoscuta trupă finlandeză **HIM** lucrează la producerea unui nou album, „Screamworks: Love in Theory and Practice”. Lansarea oficială este programată pentru luna februarie.

American VI: Ain’t No Grave, cel de-al şaselea şi ultimul album produs de Rick Rubin şi semnat **Johnny Cash** din seria American Recordings a fost lansat oficial pe 26 februarie 2010 , ziua în care Omul În Negru ar fi împlinit 78 de ani..

Tiesto lansează noul său single “Who Wants To Be Alone” alături de superstarul Nelly Furtado pe data de 8 martie. Acesta este cel de-al treilea extras pe single al celui de-al patrulea album de studio semnat Tiesto, “Kaleidoskope”. “Şarmul şi geniul lui Tiesto trec dincolo de muzica dance. Show-urile sale live sunt ceva sublim“. Atunci când doi dintre cei mai talentaţi şi căutaţi artişti din lume veniţi din genuri diferite de muzică colaborează, evenimentul este în aceeaşi măsură unul riscant dar şi interesant, .

“Valleys of Neptune”, un nou album **Jimi Hendrix** care conţine 12 piese inedite, va fi lansat pe 8 martie. Discul anunţă lansarea proiectului Jimi Hendrix 2010, prin care Sony Music şi familia muzicianului vor relansa cele mai cunoscute materiale discografice semnate Hendrix. Cele 12 piese care fac parte de pe “Valleys of Neptune” însumează mai mult de 60 de minute de muzică aparţinând artistului pe care Rolling Stone l-a numit cel mai bun chitarist din toate timpurile. Piesele au fost înregistrate pe parcursul a patru luni din 1969.

Materialul **Metallica**, „Live in Nîmes”, reprezintă peste două ore de hit-uri interpretate live într-un amfiteatru roman de senzaţie. După succesul de proporţii al turneului Death Magnetic, în iulie 2009, cei patru membri ai trupei au ajuns la amfiteatrul roman din Nîmes, în Franţa şi au pornit seria de superhit-uri, printre care Enter Sandman, Master of Puppets, Nothing Else Matters şi multe altele. Rezultatul se numeşte Français Pour Une Nuit, iar DVD-ul conţine întreg concertul, interviuri, dar şi cinci clipuri filmate de prietenii din public.

Albumul lui **Andrea Bocelli**, *Incanto,* a fost un succes de proporţii. Lansat în ziua în care artistul împlinea 50 de ani printr-un concert de excepţie susţinut la Napoli, Incanto a devenit foarte repede un hit în întreaga Europă.

Splendor in the Grass este cel de-al patrulea album de studio al grupului **Pink Martini** şi vine să continue succesul albumului precedent, Hey Eugene! lansat în 2007. Albumul celebrei formaţii a fost înregistrat în Portland, Oregon la Kung Fu Bakery şi produs de fondatorul şi pianistul formaţiei Pink Martini, Thomas Lauderdale, de solista trupei şi de fidelul colaborator şi muza Pink Martini, Alex Marashian.

Lucky, mereu cu zâmbetul pe buze…

Octavian URSULESCU

Cum pot uita că unul dintre primele interviuri publicate de mine, ca tânăr jurnalist, în prestigioasa revistă „Contemporanul”, în urmă cu vreo 35 de ani, a fost Lucky Marinescu? Aveam o rubrică de muzică uşoară în acest săptămânal emblematic prin prestanţa dată de semnăturile ilustre – cei mai importanţi intelectuali ai epocii. De pildă, coloana mea, decupată, avea pe pagina cealaltă rubrica de televiziune a Ecaterieni Oproiu, iar revista era deschisă de „Paznicul de far” Geo Bogza… Într-o zi, secretarul general de redacţie, Roger Câmpeanu, îmi dă pe o hârtiuţă un număr de telefon şi-mi spune să fac un interviu cu Lucky Marinescu. Se înţelege că îi cunoşteam cântecele, era deja o tânără vedetă, dar niciodată nu stătusem de vorbă personal cu ea. Cânta pe atunci la teatrul „Ion Vasilescu”, situat vizavi de stadionul Dinamo şi demolat între timp (înainte, în sediul teatrului fusese un cinematograf al copilăriei mele, „1 Mai”). A fost şi pentru artistă o bucurie apariţia articolului, pentru că nu foarte multă lume era lăudată în „Contemporanul”, mai ales sub semnătura mea, căci eram pe atunci un june agresiv, inflexibil. Am reîntâlnit-o apoi, peste ani, pe aeroport, zburând împreună către New York, acolo unde cântăreaţa s-a stabilit pentru o vreme, gândindu-se probabil că diminutivul „lucky” (norocos) se potriveşte perfect vieţii de acolo! Cert este că s-a întors în ţară cu ani în urmă, dându-ne un exemplu de generozitate şi altruism, prin Clubul pensionarilor înfiinţat de ea sau prin emisiunea pe care a moderat-o ani de zile la DDTV. Regret însă că nu ştim să ne preţuim şi să ne punem în evidenţă valorile, pentru că după 1990 speram s-o revăd invitată măcar onorific pe scena de la Mamaia sau de la „Cerbul de aur”, pentru că Lucky şi colegii ei de generaţie au scris istoria genului…

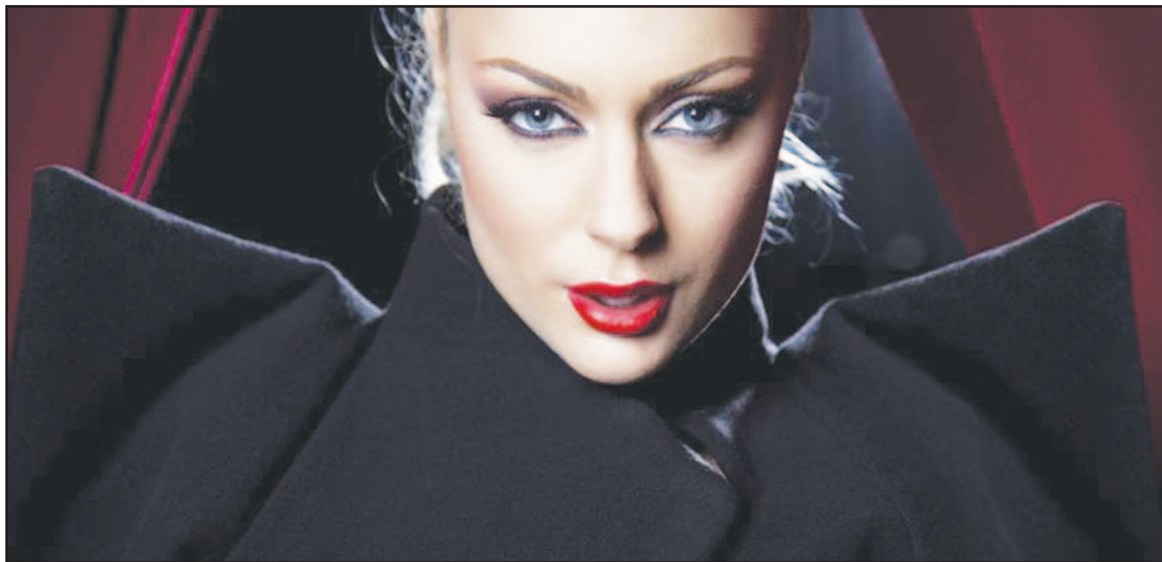
GIULIA NAHMANY în top

Dan CHIRIAC

În cel mai nou videoclip al său, Giulia Nahmany te provoacă… să răspunzi sincer în faţa dragostei. Piesa se intitulează “Do You” şi este un cover autorizat după celebrul cântec “Tamally Maak”, interpretat de Amr Diab, popularul artist de origine egipteană.

Încă din primele zile de la difuzare, piesa Giuliei s-a aflat pe prima poziţie în topul celor mai vizionate videoclipuri. Premiera a avut-o chiar de Crăciun; între timp, “Do you” a fost vizualizat de peste 13.000 de ori pe internet. Piesa reprezintă o abordare modernă a unei melodii tradiţionale, iar această versiune interpretată de artistă este singura existentă in limba engleză şi acceptată, Giulia scriind şi textul. Videoclipul, filmat în foaierul Casei de Cultură Otopeni, în regia lui Ciprian Florea, este unul de imagine cu accent pus pe dicţia clară şi vocea solistei. In plus, Giulia apare cu un look impresionant, dovedind că este un artist mereu în schimbare.

Foto: Edward Aninaru

55 de ani de activitate

Ştefan CĂRĂPĂNCEANU

Municipiul Suceava a fost, pentru două zile, gazda unor manifestări prilejuite de împlinirea a 55 de ani de la primul gong al Ansamblului Artistic „Ciprian Porumbescu". La sediul ansamblului s-a desfăşurat un simpozion sub semnificativul titlu „Tradiţional şi autentic în spectacolul ansamblurilor folclorice profesioniste", cu participarea unor specialişti de pe plan central şi local.

Cel mai important moment al acestei ample manifestări l-a reprezentat spectacolul susţinut de Ansamblul „Ciprian Porumbescu". O orchestră complexă din care nu lipseau instrumentele tradiţionale, condusă cu competenţă şi profesionalism de Viorel Leancă şi Costinel Leonte, maestrul coregraf al ansamblului. La reuşita spectacolului, o contribuţie specială şi-a adus şi folcloristul şi dirijorul George Sârbu, etalându-şi deopotrivă calităţi de compozitor, dar şi de fin mânuitor al baghetei.

Holograf: concerte şi single

Gabi MATEI

După multe luni de pregătiri şi multe emoţii acumulate, mult aşteptatele concerte Holograf intitulate Drag O'Bete au făcut săli pline: peste 8000 de spectatori au fost prezenţi în cele două zile de spectacol. Cunoscuta noastră formaţie a umplut din nou Sala Palatului şi a fermecat audienţa cu cântece "tematice" precum "Să nu-mi iei niciodată dragostea", "Romeo şi Julieta", "Ţi-am dat un inel", "Şi băieţii plâng", dar şi cu melodii care au făcut istorie "Dimineaţa în altă viaţă", "Taina", "Dincolo de nori" sau "Banii vorbesc". În plus, pe lângă cele două ore de muzică 100% live, 4 cupluri foarte curajoase au urcat pe scenă pentru a vorbi despre iubirea lor.

Iar apoi, de 1 martie, Holograf! ne-a oferit o plăcută surpriză: cei cinci membri ai trupei a lansat drept cadou de mărţişor un nou single intitulat "Fericire în dar". "O considerăm din toată inima un mărţişor pentru fetele şi femeile care ne ascultă muzica. Am vrut să fie o piesă vie, tonică, şi credem că am reuşit să readucem ceva dintr-un anume optimism care a caracterizat muzica Holograf, indiferent de perioadă ". Evident, formaţia lucrează la un nou album pe care va fi inclus şi nou single, "Fericire în dar".

Dragobertzi

Din seria de concerte folk desfăşurate în inedita locaţie a cinematografului Patria din Bucureşti, serie plănuită cu obişnuitul fler artistic şi organizatoric de Aurel Mitran, a făcut parte şi cel intitulat DragoBertzi (numit aşa din pricina apropierii de sărbătoarea Dragobete), evident un spectacol despre iubire făcut cu drag şi din dragoste, o întâlnire inedită între muzica lui Ducu Bertzi şi tradiţia Maramureşului. Invitaţi - sigheteni de viţă nobilă, ceteraşi şi dănţăuşi.

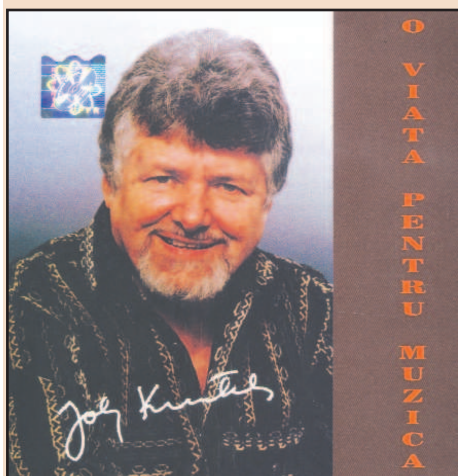

Ce ne spune Ducu: "Ce-am făcut în ultimii 30 de ani? Am cântat despre dragoste. Fiecare vers are taina sa, fiecare melodie are povestea ei. E povestea mea şi a ta, a fiecăruia dintre noi. Cum arată dragostea? Ca o primăvară, mereu plină de speranţă. E precum vara, deplină, dar presărată cu mici furtuni, Dragostea e melancolică şi meditativă, ca toamna, Dragostea e înfrigurată şi tristă, ca iarna. Precum anotimpurile suntem şi noi. Visez o iubire cum n-a fost şi nu e. Asta am făcut cu siguranţă în ultimii 30 de ani. Am sperat, am visat, am iubit, am cântat".

Sorin BANU

Jolt Kerestely: „O viață pentru muzică” (2)

Editat tot de Son Art, se înțelege, al doilea CD retrospectiv

al carierei de 50 de ani a compozitorului include alte 21 de șlagăre, filigranate cu scriitura inconfundabilă caracteristică lui Kerestely. Nu lipsesc titluri cum ar fi: „Lumea de dragoste”, „Te rog zâmbește, fată frumoasă”, „Cine iubește”, „Într-un oraș, într-un tramvai”, „Coca”, „Dragoste de corturar”, „Unde ai fost?”, „Însingurarea” și multe altele, pentru că ar trebui să le amintim pe toate! Le dau viață interpreți de frunte ai genului, așa că nu trebuie să ratați acest CD: Margareta Pâslaru, Mirabela Dauer, Angela Similea, Corina Chiriac, Gabriel Dorobanțu, Loredana Groza, Stela Enache, Cătălin Crișan, Eva Kiss, Adrian Enache, Marcel Pavel, Sanda Ladoși, Monica Anghel, Aurelian Temișan, Daniela Vlădescu, Viorela Filip, Dorin Anastasiu – ce mai, un adevărat regal! Umbrit, din păcate, de booklet-ul plin de greșeli, inclusiv la titluri!

Dan Spătaru: „Raza mea de soare”

Casa Electrecord ne propune acest album excepțional – aproape un „Best of” al regretatului mare cântăreț. Selecția este inspirată, oferindu-ne șansa de a avea laolaltă șlagăre de neuitat, cum ar fi „Tu, eu și-o umbrelă”, „Cu cine semeni dumneata”, „Olimpiada tinereții”, „Nu știam că mă iubești și tu”, „Ale tale”, „Să întrebi răsăritul de lună”, plus inevitabilul „Drumurile noastre”. Pe cele 24 de

hit-uri își pun semnătura compozitori cu care Dan Spătaru a colaborat fructuos, cum ar fi Temistocle Popa (nu mai puțin de 9 titluri), Camelia Dăscălescu (4) – cea care l-a lansat la Casa studenților din București, V.V. Vasilache, Jolt Kerestely, Vasile Veselovski, Aurel Manolache, Marius Țeicu („Un cuvânt”, pe un text de Ion Mustață, tatăl lui Keo!), Horia Moculescu, Radu Șerban. Trei duete sporesc atractivitatea albumului – cu Margareta Pâslaru, Mirabela Dauer și fiica interpretului, Dana. În booklet, citim cu emoție amintirile tulburătoare ale maestrului Temistocle Popa.

Florin Piersic: „Hoinărind printre amintiri”

Subintitulat „În lumea muzicii lui Dan Iagnov” (compozitor misterios, enigmatic, care se ține departe de luminile reflectoarelor), albumul include 10 melodii ale acestuia, pe versuri de Andreea Andrei (8) și D. Iagnov. Este un CD cu totul special, cu un mare actor și tălmăcitor de poezie, editat de casa Ovo Music, unde s-au făcut imprimările și masterizarea. Inginer de sunet: Vladimir „Vova” Sergheev, orchestrații – George Natsis. Un booklet elegant ne oferă toate textele cântecelor, dintre care remarcăm: „O poveste de o zi”, „Pe cărările vieții”, „Viața este o poveste”, „Și plouă...”, „Femeia e

secretul”. Pe 23 martie, 5000 de oameni îl vor sărbători pe Florin Piersic la Sala Palatului, iar pe scenă va fi și Ovidiu Komornyik, datorită căruia apare acest CD.

Angela Rusu: „Trec anii mei...”

Cu certitudine casa Big Man este una dintre cele mai prolifice și mai de succes de la noi, posedând în plus și o distribuție cu care

domină concurența. Flerul managerial se vădeşte în alegerea interpreților şi a materialului muzical. Iată albumul de față, al frumoasei interprete Angela Rusu, pe care l-am văzut promovat intens pe micul ecran (OTV, B1), este o realizare cuceritoare, care „te ridică de pe scaun“, cum se spune, prin melodii cum ar fi *O putere de-aş avea*, *Dulce-i viața*, *Unii au crucea la poartă...*, *Un român şi un țigan*, *Jură dacă poți jura*, *Fără tine*, *Prieten bun*. Muzica şi aranjamente orchestrale – Alexandru Malschi,

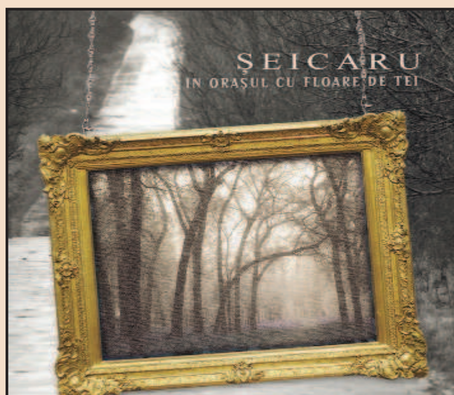

Nek; versuri – Vali Doagă, Angela Rusu. Hotărât lucru, Angela Rusu se află la un nivel convingător al maturității sale artistice, interpretarea sa vocală fiind fără cusur.

Vasile Şeicaru: „În oraşul cu floare de tei”

Fostul solist vocal al formației Cristal (condusă de regretatul Puiu Crețu) a devenit treptat unul dintre cei mai completi cantautori ai noştri, scriind nu numai muzica cântecelor sale, ci şi versuri cu puternică încărcătură lirică sau socială.

El lansează împreună cu MediaPro Music un nou CD, „un album scris cu lumina sufletului meu pentru Gabi”, după cum a declarat artistul, referindu-se la regretata sa soție. De ce „În oraşul cu floare de tei”? “Pentru că e vorba aici de oraşul în care am trăit în primii ani de viață, de locurile unde

am copilărit, unde am învățat, unde am început să cânt, unde s-a născut Mihnea, băiatul nostru şi unde am iubit: Galați. Poate unii vor spune că e cam prea romantic, prea sentimental, prea personal! E doar un semn către voi să ştiți că exist şi să aflați de la mine că am mai multe să vă spun!”.

Direcția 5: „Declarație de dragoste”

Cu ocazia spectacolului de Valentine’s Day, de la Sala Palatului (desfăşurat cu sala plină), îndrăgita formație Direcția 5 a lansat o colecție de minunate cântece de dragoste, reunite pe acest CD. Toate cele 14 piese sunt compuse de liderul Marian Ionescu, majoritatea cu versuri semnate de

solistul vocal Cristi Enache. Cum să nu-ți meargă la inimă titluri cum ar fi „E inima mea… topită de-a ta”, „Am nevoie de tine”, „Dacă ai ştii”, „Poate tu”, „Dacă m-ai chema”, „Cu nimeni nu te-aş înlocui”, „Eşti îngerul meu” – piese pe care le-ați fredonat nu o dată. Şi cum nu poate exista dragoste fără muze feminine, la câteva melodii apar ca invitate Paula Seling, Andreea Bănică, Delia, Raluca, Ana Maria, Giulia. Un album elegant, pe măsura protagoniştilor, editat de Cat Music.

Rafael Bobeică: „În lumea mea”

Un copilaş frumos şi talentat din Republica Moldova ne propune acest album incluzând 12 melodii încântătoare, dintre care una („Moldovioara mea”) are aici şi un reuşit video-clip. Piesele sunt compuse de L. Bubuioc, E. Carabut, A. Cucu, M. Stoianov, L. Vlas, B. Polin şi, aşa cum ne-au obişnuit şi artiştii maturi de la Chişinău, unele din ele sunt pătrunse de fior patriotic („Sunt fecior de moldovean”). Dar cele mai multe sunt inspirate de universul

familiei, micuțul artist având părinți tineri şi frumoşi care-i cultivă harul artistic: „Mama e o floare”, „În lumea mea”, „Frățiorul meu”, „Alină-mă măicuță”. Rețin atenția şi simpaticele melodii „Vara”, „Clasa întâi”, „Fata cu rochiță albă”, „Buburuza”. Rafael Bobeică, dacă nu se va face… pictor, sigur va fi un cântăreț de succes!

Sus, pe vale...

Octavian URSULESCU

Compact

Muzică uşoară, rock, folclor autentic, sumedenie de concursuri (pescuit, fotbal, tăiat şi fasonat lemne, gătit, tors, frumusețe), zeci de mii de spectatori – iată ce a însemnat ultima ediție a unui festival extrem de special, desfăşurat într-un cadru natural magnific, undeva între Ibăneşti şi Lăpuşna. Organizatori ai acestui original „Festival al Văii Gurghiului" au fost Asociația comunităților Văii Gurghiului (Gurghiu, Ibăneşti, Hodac, Solovăstru, Beica de jos, Reghin), instituția Prefectului şi Consiliul județean Mureş, co-organizatori fiind AVUP-Agora tinerilor şi Fundația „Miorița" (Mircea Moldovan), un adevărat suflet al manifestării fiind deputatul Vasile Gliga, originar de pe aceste meleaguri. Am mai spus-o, am copilărit aici, am mulți prieteni şi mi-a crescut inima să constat ce festival excepțional au gândit mureşenii mei, chiar dacă a lipsit Chiherul atât de drag mie. Din acest an şi primăria Tg. Mureş a fost partener în proiect şi cu siguranță în viitor vor veni mulți artişti din Capitala județului. După ce au fost premiate delegațiile care s-au distins la concursul „Portul tradițional în festival", pe scenă s-au perindat ansamblurile din cele 6 localități organizatoare, plus cel din Ideciu de jos şi „Junii Călimanilor", precum şi un ansamblu maghiar din Glăjărie. Invitații consacrați au fost extrem de numeroşi şi valoroşi, cei mai mulți reprezentând zona Ardealului şi îndeosebi a Mureşului: Silvia Oltean, Nelu Pop, ansamblul „Şireagul", Laura Oltean, Leontina Pop, Vasile Crişan, Doru Pop, Mugurel Gabor, Mihaela Pop. Fireşte n-au lipsit marile vedete, care dau culoare oricărei manifestări artistice de anvergură: Dumitru Fărcaş şi taragotul său fermecat, Ionuț Fulea, ansamblul „Amka" din Israel, dar şi Adrian Petrescu – prim-solist al Filarmonicii „G. Enescu" din Bucureşti (Ravel, aici – ce curaj!). Neîncetat miile de spectatori vizitau căsuțele fiecărei localități participante – adevărate muzee etno-folclorice, unde se puteau gusta şi preparate culinare specifice zonei. Când se lăsa seara – atât de minunată între dealurile Mureşului, spațiul din fața scenei era ocupat treptat de cei tineri, cărora organizatorii le pregătiseră întâlniri pe măsură: trupele Ultimul rând, Şoc, Spin şi Compact – aceştia din urmă cu o impresionantă şi nostalgică paradă a tuturor hit-urilor din atâtea decenii de succese.

Dumitru Fărcaş

Festivalul Văii Gurghiului, în care practic a fost implicată toată suflarea zonei, s-a construit într-o vibrantă pledoarie pentru păstrarea tradițiilor strămoşeşti. Cu asemenea organizatori, cu asemenea oameni, cu asemenea artişti parcă viitorul nu ne mai pare atât de sumbru...

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE EDITURA MUZICALĂ CU SPRIJINUL UCMR-ADA DIN FONDUL SOCIAL CULTURAL ŞI ÎN COLABORARE CU U.N.M.B.

A C T U A L I T A T E A M U Z I C A L Ă

Director: Costin ASLAM
Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU

Semnează în acest număr:
Oana ANDREICA, George BALINT, Corina BURA, Rafaela CARABENCIOV, Carmen CÂRNECI-CAVASSI, Luminița CIOBANU, Viorel COSMA, Norela Liviana COSTEA, Vasile DONOSE, Oana GEORGESCU, Doru IONESCU, Florian LUNGU, Anca Daniela MIHUȚ, Doina MOGA, Liana TUGEARU, Irina ODĂGESCU-ȚUȚUIANU, Florin-Silviu URSULESCU

Pentru ediția electronică vezi: www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro
TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x